

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

ΘΡΑΚΙΚΑ

IV ΚΑΙ V

ΑΙΝΟΣ: Ανάμικτοι ειδήσεις και σημειώσεις.

ΕΒΡΟΣ: Ιχθυολογία—Αλικαί, §§ 35—39.

ΤΕΑΡΟΣ: Στήλη Δαρείου του Α', § 40.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΑΠΡΟΣ: § 41.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

(Ανατύπωσις ἐκ τοῦ
περιοδικοῦ «Θρακικά»
Τόμου Γ' Σελίς 44).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΣ Ι Α. ΑΛΕΥΡΟΠΟΥΛΟΥ & ΣΙΑΣ - ΑΓΗΣΙΛΑΟΥ, 23

1932

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

Θ Ρ Α Κ Ι Κ Α

Ι V Κ Α Ι V

ΑΙΝΟΣ: *Ἀνάμικτοι εἰδήσεις καὶ σημειώσεις.*

ΕΒΡΟΣ: *Ἰχθυολογία Ἀλεξάνδρου 35—39.*

ΤΕΑΡΟΣ: *Στήλη Διοσκρίτου τοῦ Α' 8 40.*

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ἈΠΡΟΣ 41.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

(Ἀνατύποις ἐκ τοῦ
περιοδικοῦ «Θρακικά»
Τόμον Ι' Σελὶς 44).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΣ Ι. Α. ΑΛΕΥΡΟΠΟΥΛΟΥ & ΣΙΑΣ - ΑΓΗΣΙΛΑΟΥ, 23

1931

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

Ἄρχοντος Διδασκάλου τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας

Θ Ρ Α Κ Ι Κ Α (*)

Ἐπιβοηθῶν, κατὰ τὸ ἐμοὶ ἐνταῦθα δυνατόν, τῷ ἱερῷ σκοπῷ τῶν *Θρακικῶν*, ἅτινα θεωρῶ, τὸ γε νῦν, *ταμεῖον* τῶν *περὶ* τῆς Θράκης καὶ τῶν κατὰ τὴν Θράκην καθόλου πραγμάτων, συνεχίζω κατὰ τὸ αὐτὸ πρόγραμμα τὴν δημοσιεύειν νέων σημειωμάτων θρακικῶν καὶ δὴ τῶν εἰς τὴν Αἶνον καὶ τὸν Ἐβρον ἀφορώντων ὑπὸ τὰ στοιχεία IV καὶ V. Προσεπάθησα ἵνα περισυλλέξω ἐν ἰδίαις § § μετ' ἰδίας παρατηρήσεως πρὸς ἕλεγχον τεσσαράκοντα ἐν ὄλῳ. Ὡς ὁ εὐμενῆς καὶ ἀποστολικὸς ἀναγνώστης παρατηρήσει, ποικίλης ὕλης εἰδήσεις ἐν ταῖς ἐπισημασθεῖσιν περιεχόμενοι καὶ τίθενται βάσις μελέτης γενικῆς ἐπεξεργασίας καὶ ἐρευνητικῆς διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς Θράκης ἐνταῦθεν δὲ ὁ λόγος ἀτονιστοῦ ὡς καὶ παλιμεροῦς παθῶν, σχολείων, ἐκκλησιῶν, παρεκκλησιῶν, συντεχνιῶν (εἰσαφίων), εὐεργετῶν, πεσόντων ὑπὲρ πατριδος κατὰ τὸν ὑπὸ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, ἐπιγραφῶν, ἀναμεικτῶν σημειώσεων ἐκ κωδίκων, ἐπισημῶν Αἰνίων, ἰχθυοτροφίας κλ. κλ. Καὶ ταῦτα μὲν ἄλλις καὶ τῷ θεῷ ἡμῶν χάρις.

Ἄλλὰ : ἐπιτραπήτω μοι ἵνα τὰ μικρὰ ταῦτα μελετήματα ἀφιερῶσω διαπρεπεστάτῳ καὶ ἐλλογιμωτάτῳ καθηγητῇ τοῦ πανεπιστημίου τοῦ Φραιβούργου, τῷ φίλῳ κ^ο O. Imnish μυστικοσυμβούλῳ καὶ ἐπιτίμῳ προέδρῳ τοῦ Συλλόγου τῶν Γερμανῶν καθηγητῶν τῶν Γυμνασίων, ὅστις, εἰ καὶ ἐξ ἀλληλογραφίας, μόνον γνώριμος, ὡς ἄλλοι συμφοράδιμονες αὐτῷ, μετὰ τὴν ἐκ K)πόλεως εἰς τὸ ἐνταῦθα ἀναχωρητήριόν μου ἀποχώρησιν εὐνούστερον ἐμοὶ διατεθεὶς καὶ τὰς δημοσιεύσεις μου παρακολουθῶν τελευταῖον μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν καὶ ἐν τῷ πρὸ τούτου τεύχει τῶν *Θρακικῶν* προλόγου μου (σ. 296) μεταξὺ ἄλλων συγκινούντων με βαθύτατα γράφων κατέληγε «mit herzlicher Bewegung lese ich Jhr Vorwort : möchten die ὄρνιθες Jhnen frendliche omina bringen und erfüllungreiche . . Jhr O. J...».

Οἷα ψυχικὴ ἀνακούφισις ἐκ μέρους ξένων !

Νέον Κορί, Θεσσαλονίκης, 19 Σεπτεμβρίου 1930.

(*) Ὅρα I, II καὶ III ἐν τῷ προηγουμένῳ τόμῳ (1929).

IV.

Ἐν τῷ μέρει τούτῳ κρίνω εὐλογον ἵνα ἅπαξ διὰ παντὸς σημειωθῶσι:

§ 1. α. Ὅτι: Διὰ τὴν διαρροῦθμιν τῶν ἐπαρχιῶν ἐπὶ τὸ βέλτιον ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐπάγκειαν τῶν τῆς Αἴνου μητροπολιτικῶν ἀναγκῶν ὑπὸ θρησκευτικὴν τε καὶ πολιτικὴν ἔποψιν κατὰ τὸ 1885 προσηρτήθησαν τῇ μητροπόλει Αἴνου τὸ *Δεδέ-αγάτς* (ἔδρα ὑποδιοικήσεως ὑψωθεῖσα μετὰ ταῦτα εἰς *διοίκησιν* ὑπὸ τὴν *γενικὴν* τοιαύτην (βιλαέτιον) τῆς Ἀδριανουπόλεως), ὅπου μετηνέχθη καὶ ἡ μητροπολιτικὴ ἔδρα, ἅμα δὲ καὶ *δέκα τέσσαρα* ἄλλα χωρία, ἀποσπασθέντα τῆς μητροπόλεως Μαρωνείας. Περὶ τὸ Δεδέ-αγάτς κυρίως μετὰ τὸν ρωσοτουρκικὸν πόλεμον συμφικίσθησαν χωρία ἐκ Τούρκων καὶ Βουλγάρων. Οἱ τελευταῖοι ἐνισχύοντο ἕξωθεν ἐπὶ πολιτικῶν προγράμματι ἵνα ἐπιδειχθῇ ἐν μέλλοντι καιρῷ ὅτι καὶ τὰ μέρη ταῦτα εἶναι βουλγαρικά...⁽¹⁾ καὶ δὴ καὶ σχισματικὰ βουλγαρόφωνα.

β. ὅτι ἐκ τῶν *τριῶν* μοναστηρίων τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Αἴνου.

Πρῶτον τοῦ *ἀγίου Παντελεήμονος* παρὰ τὸ χωρίον *Μαῖστρο* εἰς ἀπόστασιν μᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας ἀπὸ τῆς πόλεως Αἴνου ἔμεινε προσηρτημένον τῇ κεντρικῇ σχολῇ τῆς πόλεως, ὅτε κατὰ τὸ 1847 ἐπιδιωρθώθη, καθὼς καὶ ὁ ἐν τῷ περιβόλῳ τῆς σχολῆς ὑπάρχων βελαντινὸς τρουλλωτὸς καίσαρ τοῦ ἀγίου *Γεωργίου τοῦ Θεολόγου* ὄμιλον τι ἐπεσκεπασθῆναι. Ἡ Σχολὴ ἦτο κτίριον στερεὸν, εὐρὺ, διώρονον μετὰ μεγάλων αἰδουσῶν δυο, δωματίων διὰ παραδόσεις πέντε ἐν τῇ ἀνωδομῇ ὑπὸ τὴν ὁποίαν τὸ δημοτικὸν τμήμα ἀνέτως ἐστεγαζέτο, τοῦ παρθενωαγωγείου ἐν ἐτέρῳ οἰκοδομῇ περιοριζομένου. Διὰ τὴν ἱστορίαν ὀφείλω ἵνα παραδώσω εἰς ἱερὰν μνήμην τὰ ὀνόματα τῶν εἰς τὴν ἐκ βάθρων σχεδὸν ἀνοικοδόμησιν τῆς σχολῆς κατὰ τὸ 1847 τιμίως ἐργασθέντων ἐφόρων. ⁽²⁾ Εἶναι δὲ ταῦτα: *X. Χαρίλαος*, *Ἐ-*

1) ἢ καὶ σχισματικὰ. Ἐν ταῖς ἀνεκδότοις σημειώσεσί μου ἀναφέρω τὸ *Δεδεβέντι*, (180 οἰκογ.) τὸ *Δογὰν Ἀσσὰρ* (200 οἰκ.), τὸ *Νδομουῶς-δερε* (2ωρον, 3ωρον, 4ωρον ἀπέχοντα τοῦ Δεδεαγάτς) καὶ τὸ *Αουῶζο-κιοι*, Πρβλ. νῦν ἐμὰ Γεωγραφ.: Ἄτακτα ἐν *Ἐκκλ. Ἀληθείας* (1920) τελευταίοις φύλλοις.

2) καὶ *Προδρόμου*: ὅρα σημειῶσιν ἐν σ. 49—50 τοῦ πρώτου τεύχους τοῦ παρελθόντος ἔτους (1929).

3) Ἡ Σχολὴ ἔφερε τὸ ὄνομα ἀνέκαθεν *Ἀθηναῖ* τὸ δὲ νεοσύστατον *Ἀναγνωστηρίον* περὶ οὗ ἀνωτέρω ἐν σ. 312 τῶν Ἐρατικῶν τοῦ 1929 μνεῖα, τὸ ὄνομα *Ἐδαγγελισμός*. Ἐν τῇ Σχολῇ κατὰ τὸ 1831 μέχρι τοῦ 1841 ἔξ. Ἀρτάκης προσελθὼν ἐδίδαξεν ὁ ἐκ Μουδανίων *Ἰωάννης Φιλαλήθης*, ὁ κατόπιν εἰς τὴν διδασκαλίαν ἐν τῇ Μ. τοῦ Γένους Σχολῇ κληθεῖς. Ὁ μακαρίτης καὶ ἐμοῦ ἀκόμη διδάσκαλος ὑπῆρξε σὺν τῷ γεραρῷ *Ἀντωνίῳ τῷ Χαριλάῳ*. Οἱ δύο οὗτοι διδάσκαλοι τοῦ Γένους θεωροῦνται οἱ τελευταῖοι ἀντιπρόσωποι τῆς ἐν τοῖς γραμματικοῖς παραδόσεως τῆς γεραρῆς πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας, καθ' ἣ λίαν ὀρθῶς λέγει καὶ ὁ κ. Μ. Γεδεῶν ἐν τοῖς *Χρονικοῖς*. Π. Α. σ. 157.

λενθέριος Μήριτζου, Χατζή Λασκαράκης, Χατζή Ανδρέας, Χατζή Μανώλης, Χατζή Αντώνιος και Άγγελος Συρόπουλος, ταμίας, ενεργήσας δραστηρίως εις τὴν τελείαν καὶ ἀπόσκοπον τοῦ ἔργου συντέλεσιν, θεῖος τοῦ καὶ κατὰ τὸ 1880-82 ἐφορεύσαντος μακαρίτου Συροπούλου Συροπούλου (1).

Ἡ Σχολὴ εἶχε καὶ *Βιβλιοθήκην* πλουτισθεῖσαν πολλοῖς βιβλίοις καὶ διὰ τῶν βιβλίων τοῦ αἰοδίου Κ. Κουτσοπέλλη, ἀνδρὸς Αἰνίου, ἱατροῦ, προξένου ἐν Ἱερουσαλήμ, θανόντος τῷ 1879 καὶ κληροδοτήσαντος ταῖς σχολαῖς τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος χιλίας χρ. λίρας, ὅπως λαμβάνονται οἱ τόκοι τοῦ ποσοῦ τούτου. Τὸν εὐεργέτην Κουτσοπέλλη δὲν ἐγνώριζον ἐν Αἴνῳ, ὅτε ἦλθε τὸ ἄκουσμα τοῦ σπουδαίου κληροδοτήματος μάλιστα ἐν στενοῖς οἰκονομικοῖς χρόνοις· εἶχε πρὸ 52 ἐτῶν καταλίπει τὴν Αἴνον καὶ εἰς Ἑλλάδα κατελθὼν κατέλαβε δημοσίας θέσεις μάλιστα ἐπὶ Ὁθωνος καὶ διὰ τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ καὶ διὰ παρασῆμου τοῦ Σωτήρος ἐτιμήθη. Ὁ μακαρίτης ἄγαμος μείνας κατέθηκεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Τράπεζαν ἀναποσπάστως τὸ ἄνω ποσὸν καὶ παρήγγειλε τοῖς ἐπιπέμωσι ἀδελφοῖς αὐτοῦ, ἐὰν καὶ οὗτοι τὴν ἀγαμίαν προτιμήσωσι μὴ ἐπιπέμωσι τῶν ἀναγκῶν τῆς γεννητείας αὐτῶν. Ἐφ' ᾧ καὶ κατ' ἐτος μετὰ τὸν χρόνον τελεῖται κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης.

Ἐτερον οὐκ ἦσαν σπουδαῖον κληροδοτήματα, ἀλλὰ τοῖς ταῖς ἐβηθησάντο αἱ σχολαί, εἶναι καὶ τὸ τοῦ αἰοδίου Ἰωβ. Κρηστὸν καὶ ὁ μακαρίτης Ἰωβ τέκνον τῆς Αἴνου, μακρὰν τῆς πατρὸς τῶν παιδευθεῖς καὶ παιδευθεὶς, δευτερεύων ἀρχιδιάκονος ἐν τῷ πατριαρχεῖῳ τῶν Ἱεροσολύμων κατὰ τὸ 1830, ἀπεστάλη εἰς Αὐστρίαν πρὸς συλλογὴν συνδρομῶν ὑπὲρ τοῦ παναγίου Τάφου.... Ἀποθνήσκων κατέλιπε διὰ διαθήκης ἀναπαλλοτριώτως ἐν τῇ *Ρωσικῇ Τραπεζῇ* περὶ τὰς 1300 λ. Τ. ὑπὲρ τῶν σχολῶν. Ὁ τόκος ἐλαμβάνετο ἐξ Ἱεροσολύμων, ἠτύχησε δὲ ὁ γράφων ταῦτα, ἢ μᾶλλον ὁ ἐκ σημειωμάτων ταῦτα συναπαρτίζων, ὅπως παρὰ τοῦ ἐν Κιόλει ἀντιπροσώπου τοῦ Π. Τάφου μητροπολίτου Σκυθουπόλεως *Γερασίμου*, τοῦ μετὰ ταῦτα καὶ πατριάρχου Ἱεροσολύμων, συνάξω καθυστερουμένας δόσεις τόκων καὶ ἐπιδώσω τῇ ἐφο-

(1) Περὶ *Συροπούλου* οἴκου Πρβλε. ἐμὰ ἐν *Θρακικοῖς*, 1929 σ. 51 καὶ 59 Ἐπιτραπήτω ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἔστω καὶ ἐν ὑποσημειώσει, ἵνα καταθέσω καὶ τὴν κάτωθι σημείωσιν οὐχὶ ἄχρηστον, ὡς φρονῶ. *Συρόπουλος* ἀναφέρεται ἐν ἐπιγραφῇ ναῖσπου τῶν ἁγίων Ἀναργύρων παρὰ τὴν ἱερὰν Μονὴν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καστορίας. Ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τοῦ ναῖσπου τούτου, ἀναγινώσκειται... ἀνηγέρθη κατὰ τὸ 1736... ἐξόδους τοῦ... καὶ ἀνοσορήθη ἐξόδους τῶν ἐντιμοτάτων ἀρχόντων κ. Συροπούλου ἐκ τῆς Ἀηδονοχώρου [ἐγγὺς τῶν Σερραῶν] καὶ τοῦ Παναγιώτου Ντεσίνου ἐκ... τῷ 1750 Μαΐου 18. Ὁρα: Ἐκκλησ. Ἀληθείας, 1900 σ. 319 ἐνθα ἐκτενὴς πραγματεία περὶ τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καστορίας ἱερῶν μονῶν τοῦ νῦν Γέροντος Ἡρακλείας κ. Φιλαρέτου, τότε Καστορίας.

ρεία (1) ἤτις ἀμέσως εἰς διορθώσεις ἐλλείψεων προέβη. Ἐτήσιον μνημόσυνον ἐτελεῖτο ἐν μονοκλησίᾳ δι' ἀρχιερατικῆς λειτουργίας ἐν τῷ ναύσκῳ τῶν Σχολῶν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, καθ' ὃ κατὰ σειρὰν ἐμνημονεύοντο τὰ ὀνόματα τῶν εὐεργετῶν τῶν ἐκπαιδευτηρίων καὶ τοῦ Νοσοκομείου—Γηροκομείου.(2)

Δι' ἄλλο κληροδότημα διατεθὲν ὑπὲρ τῶν σχολῶν ὄρα § 17 κατωτέρω.

Δεύτερον τὴν σειρὰν μοναστήριον ἔρχεται :

Τὸ τῆς Παναγίας, τῆς Σκαλωτῆς, ἐπὶ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Κομνηνοῦ, τοῦ Καλογιάννη, κατὰ τὸ 1140 ἀνεγερθὲν ἀπέχον εἰκοσάλεπτον τοῦ χωρίου Ἀμυγδαλιά, ἔνθεν διὰ δυσβάτου καὶ ἀνωφεροῦς ὁδοῦ ἀνέρχεται τις. Θέα ἀπλετος, θαυμασία· ἐξ αὐτῆς βλέπει τις τὸν φανὸν τοῦ Δεδε-ἀγάτις, τὴν Σαμοθράκην, τὴν Ἰμβρον, τὴν Θάσον καὶ τοὺς φανοὺς ἀκόμη τῶν φρουρίων τῶν Δαρδανελλίων, καιροῦ ἐπιτρέποντος. Τὸ μοναστήριον διετήρησε τὴν σταυροπηγιακὴν ἀξίαν ἀρχῆθεν, διεσώζοντο δὲ κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν μου τέσσαρα σιγίλλια πατριαρχικά, ὧν τὸ ἀρχαιότερον ἐπὶ Νεοφύτου τοῦ Β' τῷ 1609 ἀπολυθὲν μνημονεύει καὶ παλαιότερον ἐπὶ ἄτινα δυστυχῶς ἀπώλοντο· ἐφ' ἅπαξ ταῖς Σχολαῖς τῆς Αἴνου προσήκαθ' ἐν κατὰ τὸ 1832 ἀπεσπίασθη βραδύτερον μετὰ δεκαπενταετίαν ἐπὶ Ἀνδίου τοῦ Γ' κατὰ τὸ 1847.

(3) Καλὸν ἵνα ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων ἀνεγνωσθῶσι καὶ μὴ ὀλιγα

(1) Ἐκ σημειώσεων τοῦ ἔτους 1881. Οἱ ἀδελφοὶ Κ. Κουτσουρέλη ὀνομάζοντο Ἰωάννης καὶ Γεηρόγιος. Παραπέμπονται ἀπολείπεινα ζητοῦντες, ἵνα πληροφορηθῶσιν εἰς τὸ σπουδαιότατον βιβλίον τοῦ κ. Χαβιτσάνου, εἴαν τι σχετικὸν ὑπάρχη, ἐμοὶ ἐνταῦθα διατρίβοντι ἄγνωστον.

(2) Τὸ Νοσοκομεῖον ἐφ' ὑψηλοῦ ὄροπεδίου πρὸ τῶν ὄχθων τοῦ ἔβρου εἶχεν ἐξ ἀρχῆς δέκα καὶ τέσσαρα δομάτια, ὧν μόλις τὰ ἡμίση κατὰ τὸ 1880 διατηροῦντο ἐν καλῇ καταστάσει. Περιεθάλλοντο ἀσθενεῖς καὶ εὐρισκὸν ἀνάπαντι γέροντες. Εἶχε τρεῖς περιβόλους τεταχισμένους ἀπὸ τοῦ 1868 καὶ ὡς νεκροταφεῖα χρησιμοποιούοντας καὶ ναὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου. Κατὰ τὴν ἐπέτειον καὶ λειτουργία ἐτελεῖτο, μνημονευομένων πάντων, εὐεργετῶν, κτιτόρων. Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν τὸ πλῆθος ἐξελύνετο εἰς τὴν πεδιάδα καὶ ἦγεν ἐν συνεχείᾳ πανήγυριν δι' ἀγῶνων, οἷς ἔπαθλα ἢ ἐφορεία συνήθως ὄριζεν ἐν ἀρνίον καὶ δύο ἀγέδια. Πολὸν πλῆθος χριστιανῶν καὶ μουσουλμάνων ἐκ τῶν πέριξ παρηκολούθει τοὺς ἀγῶνας (πάλην, πεζοδρομίαν, ἵπποδρομίαν) αἱ δὲ φαγητοποσίαι ἐν τυμπάνοις καὶ χοροῖς μέχρις ἐσπέρας διήρκουν. Περὶ τῶν ἀγῶνων ἔγραψα εἰς ἀλληλογραφίαν τοῦ **Νεολόγου**, 1881 ἐξ Αἴνου κατὰ τὴν 10]22 Μαΐου καὶ εἰς τὴν **Ἑβδομάδα** τοῦ φιλιτάου ἀκαδημαϊκοῦ κ. Α. Γρ. Καμπούρογλου.

(3) Ἐν τῷ περυσινῷ τόμῳ βλέπε παραπομπὰς σ. 48—49, διόρθου δὲ καὶ τὴν χρονολογίαν τῆς κτίσεως 1040 ἀντὶ 1140, λάθος εὐτυχῶς εὐκολώτατα νοούμενον ἐκ τῆς παρὰ τὴν χρονολογίαν μνείας τοῦ ὀνόματος τοῦ αυτοκράτορος. Τὰ κατὰ τὴν Μονὴν καὶ τὸν σταυροπήγιον σταυρὸν τοῦ ἐπὶ τοῦ **Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ καὶ Μιχαὴλ** τοῦ ἀγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου εἰς τὸ μοναστήριον δοθέντα εἶδον κατὰ τὴν ἐμὴν ἐπίσκεψιν καὶ ἐδημοσίευσά ἐν ἐκτενεῖ ἀλληλογραφίᾳ τοῦ

σειραί, ἃς προσέθηκα ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ (1920) γράφων *Θρακικὴν Γεωγραφίαν περὶ τῶν κατὰ τὴν Μονὴν ταύτην, ἧς ἄγνωθ' νῦν ἂν καὶ ἔρευνα διασφύζονται!* Διὰ τὴν ἱστορίαν ὅμως τῆς Ἐκκλησίας πρέπει ἵνα κατατεθῶσιν ἐν τῷ μέρει τούτῳ ὅτι τῆς ὁραίας θέσεως τῆς Μονῆς *διπλωματικαὶ καὶ ἐκκλησιαστικαὶ διαπραγματεύσεις ἐμνήσθησαν. Ἐξηγοῦμαι. Ὡς ἀνεκινώσατό μοι ὁ ἀπὸ Αἴνου μητροπολίτης Χαλκηδόνος μακαρίτης Ἰωακείμ, ἀποφάσει τῆς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου ληφθεῖση κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 8 Ἰουνίου τοῦ 1902 ἐκρίθη, ἡ χειροτονία τοῦ ἐψηφισμένου Σκοπεῖων Φιρμιλιανοῦ ἐν τῇ μονῇ τῆς Σκαλωτῆς ἐν Αἴνῳ ἵνα τελεσθῇ. Κατὰ τὴν 12 λοιπὸν Ἰουλίου ἐτελέσθη ἐν λίαν στενῇ ὁμηγύρῃ θείᾳ λειτουργίᾳ καὶ χειροτονία τοῦ Σκοπεῖων Φιρμιλιανοῦ, τελεταρχοῦντος τοῦ μητροπολίτου Χίου Κωνσταντίνου συλλειτουργούντων τῶν ἁγίων Βοδενῶν Νικοδήμου καὶ Λιτίτης Νικηφόρου.⁽¹⁾ Κατὰ διαταγὴν πατριαρχικὴν καὶ κυβερνητικὴν συναίνεσιν προσῆλθον εἰς τὴν Μονὴν καὶ παρῆσαν ἐν τῇ χειροτονίᾳ ὁ ἐν Θεσσαλονικίᾳ γεν. πρόξενος τῆς Ρωσίας, ὁ τῆς Σερβίας, ὁ ἀναπληρωτῆς τοῦ ἐν Δεδὲ-ἀγάτς Ἕλληνος προξένου μετὰ τῶν ἀπληθύνων τῆς μητροπόλεως Σκοπεῖων, ἧτις ἦν ἀπὸ τινῶν ἐπὶ τὸ μῆλον ἐκκλησιαστικῶν φιλονικῶν, ὡς γνωστὸν. Προσῆλθε καὶ ὁ τῆς Αἴνου μητροπολίτης μακαρίτης Γεωργίου (Θεοτοκᾶς) καὶ στρατιωτικὴ ἐπιτελείουχος κωνσταντίνος, εἶτα προσφιλῆς τοῦ παροιστάτος εἰσερχομένου καὶ ἐξερχομένου τῆς Μονῆς καὶ αὐτὸς ὁ ὑποδιοικητῆς, ὅστις καὶ ἐν τῇ μονῇ διενεκτήρευσε κατ' ἀνωτέρας διαταγὰς τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ φιλοφροσύνῃ παρασχών.*

(²) Ἡ ἐπίσκεψις αὕτη τῶν ἁγίων συνοδικῶν καὶ ἡ χειροτονία μένει καὶ μενεῖ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἱερᾶς Μονῆς ἡ τελευταία αἰγλήσεσά πως λάμψις....

Ἐν ἰδίῳ μέρει τῆς μεγάλης οἰκοδομῆς ὑπῆρχε καὶ *ναΐδιον* (ἁγία Γριάς), ἐνῶ ὡς ἐν σκευοφυλακίῳ δῆθεν τὰ σπουδαῖα ἔγγραφα σιγίλλια καὶ τὰ τίμια σκευῆ, ἐὰν ἐσώζοντο, ἐφυλάσσοντο.

Νεολόγον 1882 ἀρ. 3934, 3937. Ὁρα Παρατηρήσεις ἐν σ. 9 τῆς *Θρακικῆς Ἐπετηρίδος* (1895) ὑπὸ τοῦ φιλάτου Κεραμέως. Ὁ τιμώτατος Σταυρὸς ἐξ ὀρειάλκου ὄν πρῶτος εἶδον καὶ περιέγραψα, ποῦ ἀράγε ἀναπαύεται;

(1) Ὁ Βοδενῶν *Νικοδήμος* εἶναι ὁ μετὰ ταῦτα Βάρνης καὶ νῦν Προύσης, συνοδικός. Ὁ *Λιτίτης Νικηφόρος* εἶναι ὁ νῦν Μεσημβρίας.

(2) Ἐκθεσις τῆς ἐπισήμου ταύτης, εἰς τὴν ἡρειπωμένην σχεδὸν παλαίμαχον Μονὴν ἐπισκέψας ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ *Ἐκκλ. Ἀληθείᾳ*, τοῦ 1902 σ. 324—326 οὐδὲν τι νέον παρέχουσα. Ὁ μακαρίτης Λαμπάκης, ὁ καὶ τὴν Μονὴν ἐπισκεψάμενος ὡς ἀνακινουταί μοι εὐμενῶς εἰς τὴν ἐρώτησίν μου ἀποκρινόμενος ὁ σεμνὸς φίλος κ. Μ. Σταμούλης, γεροουσιαστής, κατεχώρισεν τὰ ἔγγραφα τοῦ ἱστορικοῦ τούτου ἐκκλησιαστικοῦ ἐπεισοδίου ἐν τῷ Η' τεύχει τοῦ *Χρ. Α. Ἐταιρίας*, (1909, σ. 35-37) ὅπερ εὐτυχῶς!!! εὑρέθη ἐν Ἀθήναις.

Ἐπισημειωθήτω ἐν τῷ μέρει τούτῳ ὅτι :

—τὸ *Μαῖστρο* ἦτο ἀμυγῆς χωρίον. Ἐκκλησία: ἅγιος *Γεώργιος*.

—ἡ *Ἀμυγδαλιά*, ἐπίσης ἀμυγῆς. Ἐκκλησία: *Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου*.

§ 2. Ὡς παρατηρεῖται εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Τουρκίας καὶ ἀπὸ τῶν ἐκκλησιῶν λαμβάνουσι τὸ ὄνομα καὶ αἱ συνοικίαι ἐν τῷ ἐπισήμῳ τοῦ κράτους καταλόγῳ, εἴτε αὐταὶ εἶναι κατοικημένα, εἴτε οὐ. Ἡ πόλις κατὰ συνοικίας ἠκολούθει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν ἐκκλησιαστικὴν διαίρεσιν. Ἐὰν ἀναφέρω ἐν τῷ ἐδαφίῳ τούτῳ τὴν τῆς (Κοιμήσεως) *Παναγίας*, ὁ λόγος ἰδιαίτερος ὅτι, ὁ εἰς ἀργυρᾶ σκευὴ (πολυέλαιος...) καὶ εἰς ἐπαργύρους εἰκόνας πλοῦτος τοῦ ναοῦ μετὰ τὴν πυρπόλησιν (12 Αὐγ. 1867) μετὰ τινα ἔτη κατὰ γενικὴν τῶν ἐνοριτῶν ἀπόφασιν διὰ πρακτικοῦ ληφθεῖσαν κατὰ μέρος ἐν Κ)πόλει ἐπωλήθη καὶ τὸ εἰσπραχθὲν ποσὸν ἀσφαλῶς ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως τῶν σχολῶν κατετέθη.

Ἡ φερώνυμος ἱερὰ εἰκὼν τῆς Παναγίας εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ μετακομισθεῖσα ἔφερεν ὀκτὼ ὀνόματα ἀργύρου ἐπίβλημα, καὶ ἡ τοῦ πυρποληθέντος ναοῦ τοῦ ἁγίου Νεοφύτου.

Ἡ ἐκκλησία εἶχε καὶ παρεκκλήσιον ἐπὶ τῆς τοῦ ἁγίου *Σπυρίδωνος*.

§ 3. Ἐῷ ἀφροῶντι ἐπὶ τὴν ἱερὰν μονὴν τῆς Σκαλωτῆς ἐδαφίῳ τούτῳ προδράκτω καὶ τῷ περὶ ἐξαγωγῆς *Νικομηδείας* ἐπὶ πατριάρχου Κυρίλλου τοῦ ἐκ Βεροῦσίας γενόμενον ὑπόμνημα ὑπὲρ ἀντέγραφο ἐκ τῆς *Νομικῆς Συλλογῆς* τοῦ Δοσιθέου, τῆς ἐν τῷ ἱ. Μετοχῆ τοῦ Π. Τάφου φυλασσομένης (σ. 353), καὶ τοῦτο, διότι ἐν τοῖς ὑπομνήματι καταλέγεται καὶ ἠγούμενος τῆς μονῆς ὁ *Γαβριήλ*. Τὸ ὑπόμνημα ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας δίχως ἀρχιερέως ἐναπομεινάσης, ὡς τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κύρ Νεοφύτου παραιτήσιν οἰκειοδελῆ καὶ ἀβίαστον ποιησαμένου, ὡς ἀντικρὸ φαίνεται ἐν τῷ ἱερῷ κώδικι» ἡμεῖς οἱ καθευθεθέντες ἀρχιερεῖς προστάξει τοῦ παναγιωτάτου καὶ σοφωτάτου ἡμῶν ἀθέντου καὶ δεσπότου τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου κυρίου Κυρίλλου τοῦ ἐκ Βεροῦσίας, ἐποιήσαμεν ψήφους κανονικὰς διὰ τὴν μητροπολιν αὐτήν, ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῷ τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου ἐν τῷ νέῳ πατριαρχείῳ, ἐν αἷς πρῶτον μὲν ἐθέμεθα τὸν ὀσιώτατον ἱερομόναχον κύρ *Κύριλλον*, δευτέρου τὸν ἱερομόναχον κύρ *Φιλόθεον* (οὕτω) καὶ τρίτον τὸν παπᾶ *Γαβριήλ ἠγούμενον Σκαλωτῆς*. Ὅθεν καὶ εἰς ἔνδειξιν καταστρώθη καὶ τὰ ὀνόματα ἐν τῷδε τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1639, Μαῖῳ στ' ἰνδιζτ : ζ !» (!).

1) Ἐπὶ μητροπολίτου Αἶνου *Παρθενίου*. Πρβλ. ὅσα σημειοῦμαι ἐν σελ. 303 τῶν *Θρακικῶν* τοῦ ἔτους 1929.

Ἀλληλογραφία Ἡρακλείας Ἰγνατίου καὶ Κυζίκου Ματθαίου

διὰ τὸ ἐν Αἴνῳ μετόχιον τῆς μονῆς Σκαλωτῆς (1).

§ 4. Ἐπὶ τῇ διαφορᾷ, ἣτις περὶ τοῦ ἐν Αἴνῳ μετοχίου τῆς μονῆς τῆς Σκαλωτῆς ἀνεφύη μεταξὺ τοῦ ἡγουμένου Ἀρθίου, ἅτε προπωλήσαντος αὐτὸ «ἄνευ ἐρωτήσεως καὶ εἰδήσεως» τοῦ προσεχοῦς αὐτῷ γείτονος Μεγαλίου (Ἀργυροπούλου) εἰς τὴν Ραλιόν, σύζυγον Δημητρίου Μαλκόδζη παρὰ τοῦ νόμου, ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ προηγουμένῳ τόμῳ τῶν *Θρακικῶν* γράμμα τοῦ ο. πατριάρχου Ἀρθίου ὑπὸ χρονολ. δ'. Ἀπριλίου αὐκδ'. Κατὰ τὴν πατριαρχικὴν διαταγὴν ἔπρεπε καὶ δικαίως ἵνα προτιμηθῇ κατὰ τὴν προπωλησίαν ὁ Μεγαλὶος καὶ ἵνα ἐπέλθῃ ἄμεσος συμβιβασμός, προτιμωμένου τοῦ γείτονος καὶ οὐχὶ ξένου (2).

Ἐπὶ τούτῳ καὶ ἀλληλογραφία διεξήχθη φαίνεται ἐνδιαφερομένων ὥστε καὶ ὁ μητροπολίτης Ἡρακλείας Ἰγνάτιος ἀπὸ Λέου ἐγράφε κατὰ Σεπτέμ. τοῦ αὐτοῦ ἔτους (1824) εἰς τὸν Κυζίκου Ματθαίου, τὸν ἐξ Αἴνου καὶ Αἴνου χορημίσαντα (3) περὶ τῆς διαφορᾶς ταύτης. «Εἶδον, γράφει ὁ Ἰγνάτιος τῷ Ματθαίῳ, τὰς ἀδελφικὰς ἀξιώσεις τῆς πρὸς τὸ ἐν Αἴνῳ μετοχίου... «ἔγραψα ἄμεσως πρὸς τὸν ἡγούμενον Σκαλωτῆς Ἀρθίου διὰ νὰ καταπέσῃ τὴν «ἡλικίαν» (τὴν Ραλιόν) νὰ τὸ πωλήσῃ ὡς τὸν κατὰ πνεύμα μου πρῶτον «δαστον ἀντάδελφον τῆς κῆρ Μεγαλίου καὶ ἐκείτω... κλ. (3). (Ἦρα κατωτέρω § 22 Ἀργυροπούλου).

§ 5. *Τρίτον*. Τὸ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ Τσαδῆρι, πεντάωρον ἀπὸ τῆς πόλεως ἀπέχον, καλῶς ἐκτισμένον ἐνὺν καὶ αὐτὸ ἀρχαῖον, πρὸ ἐξήκοντα ἐτῶν ἐπισκευασθὲν καὶ ρυθμισθὲν, ἔχει φυσικὰ πλεονεκτήματα, οἷα περιστοιχεῖται ὑπὸ δασῶν εὐδένδρων, μαγευικῶν, ἡμέρων, ἐν οἷς πρὸς τῷ μικρῷ ἀλλὰ ζωηρῷ κυν, γίφ λαγωῶν, δορκάδων καὶ πτηνῶν καὶ καλλικελάδων ἀηδόνων φωλεὰς ἀπαντᾷ. Ἦγεν ἐόρτιον πανήγυριν τῇ 2 Μαΐου ἐκάστου ἔτους, καθ' ἣν ἐκ τῶν πέριξ πολλοὶ προσήρχοντο προσκυνηταὶ καὶ

1) *Θρακικῶν* τ. Β'. (1929) σ. 319-321.

2) Ἦρα περὶ Ματθαίου Αἴνου, ἐνθ' ἀνωτέρω σ. 307-309.

3) Ἦ ἐπιστολὴ τοῦ Ἡρακλείας πρὸς τὸν Κυζίκου, ἣ περὶ τῆς διαφορᾶς ταύτης, δημοσιεύεται ἐν σ. 274 τοῦ *Ἀρχείου Ἐκκλησ. Ἱστορίας* (1911) τοῦ κ. Γεδεών, ὅπερ κατὰ τῷ συγγραφεὶ ἀφέθη ἐπὶ χρησταῖς ἐλπίσιν ἀτελές. Mr Gedeon, γράφεται ἐν *Echos d'Orient* (1914 σ. 159) ἀκριβῶς ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ τῆς ἐκδόσεως τοῦ *Ἀρχείου*,

«est habitué à ces sortes de surprises. Fasse le ciel que ces trois premiers (Fascisc) ne soient pas les derniers. Si cela arrivait le public savant n'en serait pas trop étonné».

ἀφιερωταί. Ἐκ τῶν 57 Σταυροπηγιακῶν μοναστηρίων, αἵτινα κατὰ τὸ 1887 κατεiléχθησαν τὸ τοῦ Τσαδῆρι, 18 τὴν σειράν μετὰ τὴν Σκαλωτὴν ἀνεγράφετο, ἵνα μετὰ τινα ἔτη πρὸ τοῦ πολέμου ὑπὸ πυρκαϊᾶς ἀποτεφρωθῆ σχεδὸν μέχρι θεμελίων.

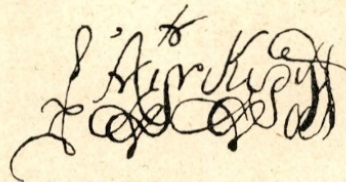
Καὶ τὰ τοῦ μοναστηρίου τούτου σιγίλλια, ἂν καλῶς ἐνθυμοῦμαι, ἐδημοσίευσσα ἀλλὰ ποῦ καὶ πότε ἀκριβῶς ἀγνοῶ. Ἐπὶ Λιονουσίου τοῦ Δ'. τὸ δεῦτερον πατριαρχούντος (1676—79) ἐξεδόθη σιγίλλιον τῷ 1678.

B'

Ἐπιστολὴ μητροπολίτου Κυρίλλου.

§ 6. Τιμώτατε κύριε Κωνστὴ Κούταβε. Εὐχόμεθά σε ἐκ ψυχῆς ἐν κυρίῳ. Περιχαρῶς ἐδεξάμεθα τὴν ἀπὸ 10: τοῦ παρελθόντος σεσημειωμένην τιμίαν σου, καὶ ὑπερήσθημεν ἐπὶ τῇ δηλώσει τῆς περισπουδάστου ἡμῖν ἀγαθῆς υγείας σου. Ἐλάβομεν καὶ δύο κεφάλαια τυροῦ, παρὰ τοῦ κυρίου Ἀσιμῆ, καὶ εὐχαριστοῦντες οὐ ἐπευχόμεθα ἐκείνης ψυχῆς. Εἶδομεν τὰ ὅσα μᾶς σημειοῖς παρὰ τῆς μεταξὺ τῆς κενύσεως σου ἀποθέσεώς σου, ὅθεν καὶ ἀπαντῶτες σοι εἰδοποιοῦμεν ὅτι ἐκτατα ἰδεώμεθα ἢ ὑπόθεσις, καὶ τὸ μὲν ὁσαύτως ἐδόθη ἀμύσως εἰς τὴν κοινότητα τῆς οἰκίας σου, καὶ δὲ λοιπὰ ὅσα ἐχαρίσθησαν εὐλογητοῦσι τοῦ πατριάρχου ἐπιτρόπου σου, θέλει τὰ κάμει ἐμπροθέσμως καὶ ἐλθούσης τῆς ἀρούρας ἐλπίζομεν νὰ λάβῃ αἴσιον πέρας ἢ ὑπόθεσις αὕτη. Ἐπεθυμοῦμεν νὰ σε γοηψώμεν διὰ νὰ μᾶς προβλέψῃς αὐτόθεν μερικοὺς χουρμάδες, πλὴν βλέποντες ὅτι ὅσας παραγγελίας καὶ ἂν στείλῃς δὲν λαμβάνεις τιμὴν, διὰ τοῦτο καὶ δὲν θέλομεν εἰς τὸ ἐξῆς νὰ μᾶς στείλῃς τίποτε. Ταῦτα ἐν συντόμῳ πρὸς πληροφορίαν σου καὶ μένομεν διάπυρος πρὸς θεὸν εὐχέτης.

1837: Ἰανουαρίου 22.

 καὶ ἐγὼ γὰρ εὐχόμενος εἰμι

Ἡ ἀυτόγραφος ἐπιστολὴ τοῦ Αἵνου Κυρίλλου, τοῦ μετὰ ταῦτα καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου εἶναι γεγραμμένη ἐπὶ μονοφύλλου χάρτου χρώμ. ὑποκιτρίνου (ῦψ. 0,24 ἐκ × πλ. 0,21 ἐκ.) καὶ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς δεκαπέντε πληροῦ σειρᾶς¹⁾ πλὴν τῶν τῆς χρονολογίας καὶ τῆς ὑπογραφῆς ἄλλων δύο.

1) Ἐκκλῆσ. Ἀληθ. τ. Η' σ. 161 καὶ Θεολογικῶν 1929, σ. 307.

Γ'

Παρεκκλήσια, έξωκλήσια.

§ 7. *Παρεκκλήσια* υπάρχουν πολλά ἐν Αἴνῳ· εἶναι αἱ μικραὶ ἐκεῖναι ἐκκλησίαι (ναῖσκοι) αἱ μὴ ἔχουσαι ἰδίαν ἐνορίαν λειτουργοῦμεναι τακτικῶς μὲν κατὰ τὴν μνήμην αὐτῶν ἢ κατὰ παραγγελίαν εὐλαβείας χάριν ὑπό τινος τῶν Ὀρθοδόξων οἰκογενειῶν.

Πλὴν τοῦ ἐν τῇ ἐνορίᾳ τοῦ ἁγίου Νικολαίου (καέντος) καὶ ἐντὸς τοῦ περιβόλου τῆς ἑλληνικῆς Σχολῆς τοῦ *Τιμίου Προδρομοῦ καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου*, τοῦ καὶ ἐπ' ὀνόματι *Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου*, περὶ οὗ ἐν οἰκείῳ μέρει τὰ δέοντα ἐλέχθησαν, καὶ τοῦ ἁγίου *Γεωργίου* τοῦ πάλαι νοσοκομείου καὶ γηροκομείου·

σημειοῦμαι μεταξὺ ἄλλων (1):

τὸ ἐν τῇ ἀργῇ ἐνορίᾳ τοῦ *προφήτου Ἰησοῦ*, τῆς ἁγίας *Φανερωμένης* ἐντὸς βράχου ὑποκάτωθεν ὁδοῦ ἀγορᾶς πρὸς τοὺς *μύλους*, οἷτινες καὶ ἐντεῦθεν ἐν τῇ πόλει γνωρίζονται·

τὸ ἐν τῇ ἐνορίᾳ τῆς *Μεταμόρφωσης* ἐπὶ τὸν θόλον τοῦ ναοῦ, τοῦ ἁγίου *Γεωργίου* ὅπερ λειτουργεῖτο ἐν ἀρχαῖαις ταῖς, μετὰ τὴν ἐξαρχίαν τοῦ ἁγίου *Κυριακῆς*,

τὸ ἐν τῇ ἐνορίᾳ τῆς ἁγίας *Κωνσταντίνης* τῆς *Λαοκρατίχου*.

τὸ ἐν τῇ ἐνορίᾳ τῆς *Παναγίας τῆς Ταξιδαγίας* (διὰ τοὺς ταξιθεύοντας).

Τοῦτο ἄγει ἐορτὴν τῇ 3ῃ ἡμέρᾳ τοῦ *Μάου*.

τὸ τῆς ἁγίας *Μαρίνης* καὶ

τὸ τοῦ ἁγίου *Κωνσταντίνου* κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ὀδηγοῦσαν πρὸς τοὺς *Τρεῖς Μύλους*, οἷτινες καὶ ἐντεῦθεν προσωνομοῦνται. Ἐπεσκευάσθη κατὰ τὸ 1871.

τὸ ἐν τῇ ἐνορίᾳ τῶν *Τριῶν Ἱεραρχῶν* εἰς τὸν κάτω *Μαχαλαῖν* τοῦ ἁγίου *Ἀθανασίου* καὶ

τὸ τῆς *Παναγίας τῆς Ὀδηγητρίας*, περὶ ὧν πέρυσιν ὁμίλησα (2).

τὸ ἐν τῇ ἐνορίᾳ τῆς *Παναγίας τῆς (Κε) Χαριτωμένης* [τῶν *Εἰσοδίων τῆς Π.*] (3) τῆς ἁγίας *Τριάδος*. Εἰς τοῦτο κατέρχεται τις διὰ βαθμίδων δεκα,

1) Εἰς τὴν ἀργὴν ἐνορίαν τοῦ ἁγίου *Γεωργίου τοῦ Νεοκαισαρείας* (Κάστρου) ὑπάρχει τὸ ἱστορικώτατον τῆς *Ζωοδόχου Πηγῆς*, περὶ οὗ ὁμίλησα ἐν σ. 49 *Θρακικῶν* τοῦ ἔτους, 1929 ὡς καὶ τὸ τῆς *Πέντοβασιλίσσας* (Παναγίας), περὶ οὗ ἐπίσης *αὐτόθι* σ. 305.

2) Περὶ αὐτῶν βλέπε τὰ ἐν σ. 62 τοῦ Β' τόμου τῶν *Θρακικῶν*.

3) Ἐμνημόνευσα τὴν ὑπαρξίν τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς κατ' ὄνομα μόνον ἐν σ. 49 τοῦ Β' τόμου ἐπὶ τῇ σειρᾷ τῶν *κοσμητικῶν* τῆς Παναγίας, χωρὶς τινὸς σημειώσεως. Ἦτο οὐχὶ εὐρύχωρος, ἐντὸς εὐρέως περιβόλου περιτετευχίμενον δι-

διότι εἶναι κερωσμένον ὑπὸ τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν ἔξω τοῦ τείχους. Κρύπτεται ἐντὸς περιβόλου, ἄγει δ' ἑορτὴν τῇ 4ῃ ἡμέρᾳ τοῦ Πάσχα.

§ 8. Οἱ ὀρθόδοξοι ἐθεώρουν ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἑνορίαν τοῦ ἁγίου Δημητρίου (Κάτω Μαχαλά) τοῦ ἁγίου Ἐὐπλου μικρὸν εὐκτήριον βυζαντινοῦ ρυθμοῦ παρὰ τὴν παραλίαν, ὅπερ μετεβλήθη εἰς μεδζήτιον (τεκὲ Γιοννοὺς μπαμπά). Διετήρει τὸν μικρὸν τρούλλον, καὶ θωράκιον βυζαντινὸν τελευταίας περιόδου, εἶχεν ἐν μέσῳ τάφον τούρκου. Κατὰ τὸ 1880—82 ἔμενε κλειστὸν, οὐδενὸς δερβίσου μείναντος, βοηθεία δὲ τῶν ὀρθοδόξων τὸ εὐκτήριον τοῦτο περιετειχίσθη. Οἱ ὀρθόδοξοι, ἔξωθεν κατὰ τὴν 11 Αὐγούστου, μνήμην, τοῦ ἁγίου, ἐτέλουν λιτανεῖαν, παρακολουθούτων πολλάκις καὶ τῶν Τούρκων (1).

§ 9. Πρὸς τοῖς παρεκκλησίαις ὑπάρχει καὶ ἐξωκλήσιον ἧτοι ἐκκλησιδίων ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς πόλεως, τὸ τοῦ ἁγίου Γεωργίου. Τοῦτο ἐπισκευασθὲν κατὰ τὸ 1811 κεῖται ἐν πεδιάδι ἐπιρροῦτῳ ἄλλ' ἀδένδρῳ παρὰ τὴν θάλασσαν, περιστοιχίζεται δὲ ὑπὸ εἰσαΐδας μεγάλων ἀνεπτυγμένων δένδρων (δρυῶν), ἅτινα ἀκριβῶς καὶ τὴν ἀπαραιτητον διὰ τοὺς πανηγυρίζοντας σκιὰν προσκομίζουσι· δὲν ἀπεχεῖ πολλὰ τῆς πόλεως (ἡμίσειαν ὄραν) παρὰ τὸ ἰχθυοτροφεῖον ἄγει δὲ ἑορτὴν παρὰ τῶν τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ τῆς Πεντηκοστῆς καθ' ἣν μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἔξ ὅλων τῶν πύργων ὁρίων καὶ τῆς πόλεως προσέρχονται περὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν καὶ πανηγυρίζουσι πολλοί, τρώγοντες πίνακτες ἐν ὁμοίαις καὶ χοροῖς.

Ἐκτὸς τούτου ἐν τινι μεγάλῳ καὶ ἀγκυρῶνι τεμαχίῳ βράχου ἀπεσπασμένῳ ἐν ἐπικαίρῳ πεδιάδος καὶ θαλάσσης μέρει πλησίον τοῦ ἰχθυοτροφεῖου καὶ φρεάτος ποσίμου ὕδατος, τελεῖται κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς ἐπιβάλλουσα παράκλησις. Φέρεται ἡ ἁγία εἰκὼν καὶ τίθεται ἐν τόπῳ ἐπὶ τούτῳ τῆς πέτρας πρὸς προσκύνησιν τῶν προσερχομένων.

Ἐπίσης εἰκονοστάσιον τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης εὐρίσκεται ἐν τῷ κτιρίῳ

ὑψηλοῦ τείχους, ὅπερ κατὰ τὴν παράδοσιν εἶχεν ἀνεγερθῆ ἐν καιροῖς στενοχωροῦς. Διετήρει τὴν χαμηλὴν ξυλίνην στέγην, εἶχε δ' ἐπιδιορθωθῆ κατὰ τὸ 1802.

1) Ἐὐπλος μεγαλομάρτυς διάκονος, ἐκ Σικελίας.

» ὑπάρχει καὶ μάρτυς —30 Μαΐου.

Δὲν εὔρηται παρ' ἐμοὶ ὁ πολῦτιμος τοῦ Δουκάκη Συναξαριστής, τούτου ἕνεκα δὲν ἀποκοῦπω τὴν σημείωσιν τὴν δε.

Ἐν τῇ ἐκδόσει τῆς *Αὐτ. Παλαιστινίου Ἐταιρείας* (τόμῳ XIX) καὶ τῷ πρώτῳ τεύχει: *Συλλογῆς Παλαιστίνης καὶ Συριακῆς Ἀγιολογίας*, τῇ ὑπὸ τοῦ Κεραμέως συνυφασμένη μετὰ ρωσικῆς μεταφράσεως ὑπὸ τοῦ *Λατισεῖφ*, εὔρηται τὸ *Μαρτύριον τῶν ἁγίων ἐνδόξων μαρτύρων τοῦ Χριστοῦ* ἐξήκοντα τεριῶν..... συλληφθέντων-μαρτυρησάντων τῇ 21 Ὀκτωβρίου... συγγραφῆν ὑπὸ *Συμεὼν τοῦ πρεσβυτέρου*. Μεταξὺ τῶν μαρτύρων τούτων ἐν σελ. 162 ἀπήνησα καὶ τὸν *Ἐὐπλον* καταλύσαντα τὸν βίον ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει. Ἐν Πετρούπολει, 1907.

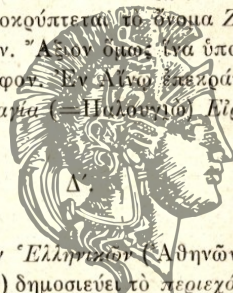
τοῦ παρθεναγωγείου. Κατὰ τὴν μνήμην τῆς ἁγίας ἐτελεῖτο κατ' ἔτος πα-
ράκλησις. Τελευταία πληροφορία βεβαιοῦσιν ὅτι ἕνεκα τῆς σαθρότητος
τοῦ παλαιοῦ κτιρίου, τὸ παρθεναγωγεῖον ἐγκατεστάθη εἰς ἄλλο παρὰ τὴν
Σχολὴν τῶν ἀρρένων οἶκημα, ἡ δὲ ἁγία εἰκὼν μετεκομίσθη εἰς τὸν ἐν τῷ
περιβόλῳ τῆς Σχολῆς ναῖσκον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, περὶ οὗ ἐν οἰκείοις
τόποις ἀνωτέρω λόγος ἐπαρκῆς ἐγένετο.

Ἐπίσης ἐπὶ τῆς πρὸς τοὺς μύλους τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου ὁδοῦ ἐπὶ μικροῦ
ἀνδρῶρου περιβάλλοντος κύκλῳ δένδρον *κακκαβιάς* ἐντὸς θήκης μόλις ἑνὸς
μέτρου ὕψους ὑπάρχει τὸ εἰκόνημα τῆς ἁγίας *Εἰρήνης*.

Ἐπίσης ἐπισημειωθῆτω καὶ ἡ ὑπαρξίς ἄλλης τινός ἱεράς θεωρουμένης
στάσεως, ἣτις λέγεται τῆς ἁγίας *Τζήνας*. Ἐντὸς βράχου ὑπὸ τοὺς μύλους
τῆς ἁγίας Φανερωμένης οὐ μακρὰν τῆς λίμνης τῆς κοινῶς γνωστῆς *Δαμπῆ*,
ἐπὶ θέσεως δίκην παραθύρου ὑπῆρχε εἰκόνημα τῆς ἁγίας *Ἄννης*, ὅπερ οἱ
διαβάται προσεκύουν, ὡς καὶ οἱ Αἴνιοι διερχόμενοι...

Ἐπὶ τὸ ὄνομα *Τζήνα* ὑποκρύπτεται τὸ ὄνομα *Ζηνοβία* (Ὁκτωβρ. 30);
ἐπέχω. Ἄλλοι ἀσχοληθήτωσαν. Ἄξιον ὁμοίως ἐπισημειώσω ὅτι ἄλλοτε ἐν
τῷ *Δελτίῳ* τῆς Ι. Ε. Ε. ἔγραψον. Ἐν Αἴνῳ ἐπεκράτουν γυναικῶν βυζαν-
τινὰ ὀνόματα, *Ζηνοβία*, *Πελαγία* (= Πυλαγία), *Εἰρήνη* (Ἐρηνιώ) κτ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

§ 10. Ἐν τῷ Β'. τόμῳ τῶν *Ἑλληνιστῶν* (Ἀθηνῶν) ὁ σ. πρῶν Λεοντο-
πόλεως κ. Σ. Εὐστρατιάδης (1) δημοσιεύει τὸ περιεχόμενον *δύο* κωδίκων τη-
ρουμένων ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Μεγίστης Λαύρας τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου
ὑπὸ στ. **A.** καὶ **B.** δι' οὗ ἀνακοινοῦται ἡ ὑπαρξίς σπουδαιοτάτων ἐγγράφων
παντὸς εἶδους καὶ πάσης ἐποχῆς, ὡς λέγει.

Ἐν τῷ κώδ. **B.** τῷ καὶ σπουδαιοτέρῳ ἀναφέρεται ἐν οἰκείᾳ σειρᾷ (σε')
πρόσταγμα διὰ τὸ Μετόχιον τῆς *Αἴνου* τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ ἐπικεκλη-
μένου τῶν *Ὀμβροκλάδων*.

»...Καὶ περὶ τὸ Κάστρον τὸν *Κισσὸν* ἕτερον μονίδιον εἰς ὄνομα τῶν
» ἁγίων Θεοδώρων καὶ ἕτερον περὶ τὸ *Μεγαρίσιον* κατέχειν ταῦτα μετὰ
» πάντων τῶν προσόδων αὐτοῖς, ἧτοι παροίκων, γῆς, ἀμπελίων, ἀλλὰ δὴ
» καὶ περὶ τὴν τοιαύτην πόλιν τὴν Αἴνον *Παλαιοστάσια* τινὰ ἀπὸ τοῦ *Ἀλυ-*
» *καδίου* μέχρι καὶ τῶν *Μονταλῶν* καλουμένων. Ἐπίσης κλπ... κατέχειν
» ταῦτα τὴν Λαύραν.

Οὐδὲν πλέον γινώσκω, ἀφίεμαι ἄλλοις τὰ παραιτέρω, ἀφορμὴν διδοῦς

(1) σ. 363 Σ. *Εὐστρατιάδου*: Ἱστορικὰ μνημεῖα τοῦ Ἄθω, σ. 333—384.

καὶ πρὸς τοπογραφικὴν ἐξέτασιν (1) ὡς ἔγραψα ἄλλοτε διὰ τὰ περὶ αὐτὴν ταύτην τὴν Αἴνον, τὴν Σκαλωτήν.

Ε΄.

§ 11. Ἐν τῇ Ἀπαριθμῆσει τῶν ὀνομαστῶν ναῶν καὶ μονῶν τῆς «Παναγίας» τῇ ποιθείσῃ ὑπὸ τοῦ Κ. Δαπόντε, δημοσιευθείσῃ δὲ δαπάνῃ τῆς Ρουμανικῆς Ἀκαδημείας ὑπὸ τοῦ Α. Π. Κεραμέως (2) ἀναγράφονται :

...στ. 375 «περὶ ἅπ' τὴν Σηλυβριά, βλέπω τὴν Παναγίαν
ἐξακουσμένην δυνατὰ διὰ θαυματουργίαν
καὶ τῆς ἁγίας Ξένης δὲ λείψανον μπροστά της
καθὼς ἡ δούλη στέκεται μπροστά εἰς τὴν κυρά της.

στ. 395 Πάγω στὴν Αἴνον καὶ θωρῶ ἐδῶ τὴν Παναγίαν
εἰς μίαν καὶ θαυματουργὴν κειμήλιον Ἐκκλησίαν (3)

§ 12. Ἐν περιεκτικῷ Κανόνι περὶ τῶν ἐξαιρετικῶν πραγμάτων τοῦ αὐτοῦ Σκοπελίτου Δαπόντε ἀναγράφονται :

«τῆς Αἴνον καὶ τοῦ Μεσολαγγίου ταῦτα ἅμια, οἱ ἱεῖροι τῆς Ἀρετζιῦ

» ξιφίος ὁ πολίτικος, ξηροῦ Ἀσασίου καὶ παστούμας Καισαρείας

» ὄντως ἐξαιρετὰ προύγματα» (4)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΧΑΛΖΗ - ΒΙΣΒΙΤΣΙΝΑ ΔΟΜΝΑ

§ 13. Ηὐτύχησα ἵνα ἐπικαίρως φέρω εἰς φῶς Κατάλογον ἑβδομήκοντα, καὶ τριῶν ἐν συνόλῳ Αἰνίων φιλοπατριδῶν, οἵτινες ἔπεσον κατὰ τὸν ὑπὲρ, τῆς Ἀνεξαορτησίας καὶ Ἀναγεννήσεως τοῦ ἔθνους ἡμῶν ἀγῶνα, καὶ ἔγγραφα ἐπίσημα, δι' ὧν πιστοῦται ἡ τῶν γεγονότων ἀκρίβεια. (5) Ἐν τοῖς ἔγγρα-

1) Ὅρα διὰ τοπογραφικὸν μέρος περὶ τὴν *Τραιανούπολιν-Αἴνον* τοῦ ἐν τῷ *Τυπικῷ ἐπὶ Κοσμοσωτείρας*, ἅπερ ἐδημοσίευσεν ὁ μακαρίτης ἀρχιεπίσκοπος Petit P. Ἀρχ. Ἰστο. Κπόλεως, 1908. Καὶ ἐγὼ τὰ ἰδιαίτατα ἐν *Ἐκκλησ. Ἀλήθ. 1920* (Γεωγραφικὰ Ἀτακτα).

2) *Hirtuzaki*, Documente, XIII σ. 288. Ἑλληνικὰ κείμενα χορήγημα τῇ Ἰστ. τῆς Ρουμανίας συλλεγένητα καὶ ἐκδοθέντα μετὰ... ὑπὸ Α. Π. Κεραμέως, Βουκουρεστίου, 1909, 4ον.

3) Ἡ κατὰ τὸ 1867 καίσα. Ἰδιαίτατα οἱ Αἴνιοι ἠδλαβούνητο τὴν Παναγίαν. Ὅρα: *Θρακικῶν* τ. Β' (1929) σ. 49 καὶ 60. διὰ τὰ κοσμητικά. Νῦν δὲ κ.Φ. Κουκουλέ «Ἀγίων Ἐπίθετα ἐν *Ἡμερολ. Μεγάλης* Ἑλλάδος σ. 387.

4) Γ. Σοφοκλέους, Κῆπος Χαρίτων τοῦ Δαπόντε, ἐν Κπόλει 1880 σ. 287. φδ. γ'· κατὰ τὸ σὺς Ὑμνολόγους. Δὲν λημονεῖ καὶ τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος τὸν οἶνον: Κρασί Σκοπελίτικο... σ. 286.

5) *Θρακικῶν*, τ. Β' (1929) σ. 50-60.

φοις εκείνους πολὺς γίνεται λόγος περὶ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ καπετὰν Ἀντ. Βισβίζη καὶ τῶν μετὰ θάνατον συμφωνιῶν ἐπὶ τῇ ἐξακολουθήσει τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος διὰ τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτοῦ πλοίου, συμφωνιῶν μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ θανόντος κατὰ τὴν 21 Ἰουνίου τοῦ 1822. (1) Ἐλησιμόνησα ὁμοῦ ἐν τῇ ἀναγραφῇ ἢ εὐκρινέστερον εἰπεῖν ἠγνόησα ὅτι ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἢ Χαδίζῃ Βισβίζαινα ἢ Λόμνα τάσεται μετὰ τῶν τεσσάρων μεγάλων ἡρωϊδῶν τῆς Ἐπανάστασεως ἐφάμιλλος τῇ Μπουμπουλίνα. Τῷ 1821 μῆτις αὕτη καὶ πολλῶν τέκνων ἀκολουθεῖ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, οὗτος καταλείπει ὅλην τὴν ἐν Αἴνῳ περιουσίαν αὐτοῦ, παραλαμβάνει σὺν τῇ συζύγῳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτοῦ ὅσα χρήματα, κοσμήματα εἶχε καὶ τὰς ἀγίας εἰκόνας, ἐπιβαίνει εἰς τὸ ἰδιόκτητον αὐτοῦ βρῆκιον καὶ ἀνάγεται εἰς τὸ πέλαγος, ἐνοῦται μετὰ τῶν Ψαριανῶν καὶ μετέχει μετὰ θάρρους καὶ μετὰ συγκινήσεως ὅλων τῶν ναυτικῶν τοῦ ἀγῶνος ἐπιχειρήσεων ἐκεῖ, ὅπου ἐτάχθη... Ἐν τοῖς Κατάλογοις τοῦ Ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ καταλέγεται... πλοῖα τόσα... ἓνα τῆς Λήμνου καὶ ἓνα τῆς Αἴνου. «Αὐτὸ τὸ πλοῖον εἶναι τὸ βρῆκι τοῦ Βισβίζι καὶ τῆς Λόμνας».

«Τὸ καράβι του τὸ ἀφιέρωσεν εἰς τὸ γένος» (2). Τὰ περὶ τῆς ἡρωϊδος Δόμνης ἀναφέρονται ἐν συνόψει.

§ 14. Αἱ ἄνω πόλεις φονευθέντες κατὰ τὴν ἐν Μιτυλήνῃ ἐπανάστασιν τῷ 1821 τῇ 27 Μαΐου, ἡμέρᾳ Πέμπτη, μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων (θωμητῶν) φέρονται κατὰ σημείωσιν τῆς παντοκράτορος Μεταλήνης οἱ ἑξῆς τρεῖς:

ὁ Δούκας Αἰνίτης,

ὁ Στρατῆς >

ὁ Στρατῆς > (3)

Προστεθήτωσαν τὰ ὀνόματα ταῦτα εἰς τὸν Κατάλογον τῶν δημοσιευθέντων ἤδη ὑπ' ἐμοῦ ἐν σ. 51 κ. ἐ. τῶν Θερακιῶν τοῦ ἔτους 1929.

§ 15. Ἐν Αἴνῳ ἔμεινε διασωθεὶς ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, ὑφ' ἣν ἔζησε πλησίον τῶν ἐν τῇ Ἰωνίᾳ (Σαρουχάν) Σελδζουκιδῶν, ἰατρὸς Λέσβιος τηρήσας τὴν ἀνωνυμίαν, ἐν ἣ ἔγραψε περὶ τῶν κατ' αὐτὸν ἐν ὀλιγοστίχῳ ἀλλὰ σπουδαίῳ ὑπομνήματι.

Τὸ ὑπόμνημα τοῦτο ἐκ χαρτίνου κώδικος ὑπ' ἀρ. 36 τοῦ ἐν Μιτυλήνῃ γυμνασίου κατεχώρισεν ὁ μακαρίτης Π. Κεραμεὺς ἐν σ. 72-73 τοῦ Παρατήματος τοῦ Ἑλλ. Φ. Συλλόγου ὑπ' ἀρ. 17 (Μανροκορδ. Βιβλιοθήκης ἀλλὰ διὰ τὸ ἀτυχῆς τῆς ἐκδόσεως, ὡς αὐτὸς ὁ ἐκδὸς ὁμολογεῖ, μετεξέ-

1) Θερακιῶν, τ. Β'. σ. 54, καὶ ἑξῆς.

2) Αὐτόθι σ. 57.

3) σ. 377 τῶν Documente—Hurmuzaki Ἑλληνικά Κείμενα.....Κεραμέως,

δωκε διωρθωμένον ἐν τῇ Ἐφημερίδι (1) τοῦ Ρωσικοῦ ὑπουργείου τῆς παιδείας (Μαῖου 1910). Τοῦ γράμματος τούτου ὑπόθεσις εἶναι ἡ αἰχμαλωσία τοῦ ἱατροῦ κατὰ τὴν εἰς Λέσβον ἐπιδρομὴν τῶν Σαρουχανιδῶν [Μαγνησία, πρωι:].

Ὁ ἱατρὸς ἀπήχθη ἐκ τῆς λαφυραγωγῆθείσης νήσου εἰς Φώκαιαν ἀλλὰ χάρις τῇ ἱατρικῇ αὐτοῦ τέχνῃ ἠλευθερώθη, προσεπέμφθη δ' ἐκεῖθεν εἰς Τένεδον *κάντεῦθεν εἰς Ραΐκηλον, ἄλλως Αἶνον τὴν Θρακίαν* ἐνῶ καὶ παρέμεινε.

«Εἰς *Ραΐκηλον* διεπεραιώθη, ἐπιλέγει, καὶ μετὰ τῶν Εὐρωπαίων γέγονα. Ὅδε ὁ τρόπος τῆς ἐμῆς ἀναρρώσεως καὶ δόξα τῷ θεῷ, τῷ οὕτως εὐδοκίησαντι.»

Ὁ ἱατρὸς ἦτο βαθὺς ἑλληνιστὴς, ἔζησε κατὰ τὸν ΙΑ' αἰῶνα.

Ἄξιοσημείωτον τὸ ὄνομα τῆς Αἶνου: «*Ραΐκηλος* πορὰ Λυκόφρονι ἢ Αἶνος πόλις» (2) καὶ ἡ ἀθησαύριστος λέξις *δασκατοπετής* (γονυπετής)(3).

Π
Συντεχνία

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

§ 16. *Εὐσταθία, ῥομάντια*, ἦναι συντεχνία ἐν Αἶνω ἐπ' Ἐραθῶ τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων ἐργασθεῖσαι ἀναφερόνται αἱ ἐξῆς:

Διὰ συνδρομῆς καὶ δαπάνης τῶν εὐσεβεστάτων καὶ εὐλογημένων γεωργῶν καὶ τουρκικώτερων *ριτζηπέριδων* — ἐπὶ τοῦ δεσποτικοῦ θρόνου τῆς ἁγίας Κυριακῆς. *αψοδ*, δεκεμβ. δ.

Διά... τῶν εὐσεβεστάτων *κηπουρῶν* καὶ τουρκικώτερων *μπαγτσεβάνιδων* *αψβ'* κατ' ἀπρίλιον

ὄπισθεν τοῦ ξυλογλύπτου προσκυνηταρίου (κατὰ *Λαμπάκη*)
— *καρaboκρβαίων* ἐν ἁγίᾳ Κυριακῇ 1782.

Διά... τῶν εὐσεβεστάτων καὶ εὐλογημένων *ψαράδων μαγαζητζήδων*. *αψπ'* ἀπριλ ια'

ἐπὶ εἰκόνοσ τῆς Ἀναστάσεως ἐν τῇ Μητροπόλει (κατὰ *Λαμπάκη*)

(1) σ. 223—285.

(2) *Πρβλε*: καὶ παρὰ Στεφ. τῷ Βυζαντίῳ, ἔκδ. Meineke—*Ρά(ι)κηλος*... καὶ παρ' *Εὐσταθίῳ*... Ἡ Αἶνος ὀνομάζετο ποτε καὶ *Ἀψινθος* καὶ *Πολτνομβρία* ἄπειρ δὲν ἀνέφερα, ἅτε γνωστά ἐκ τῶν Λεξικῶν.

Ἐν τῇ τοῦ Lentz ἔκδ: τοῦ *Ἡρωδιανοῦ* τ. Α' σ. 316 ἀνέγγων «ἡ γὰρ Αἶνος κεῖται κατὰ τὴν πρότερον Ἀψυνθίδα, νῦν δὲ Κορπιλικὴν λεγομένην».

(3) *Χαριτωνίδου* «*Ποικίλα Φιλολογικά*» Κόντσα, ἐνῶ περὶ τῶν ἀπὸ τὸ *πίπτω* καὶ *πέτομαι* συνθέτων.

Πρβλε καὶ *Μυστακίδου* «Οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ οἱ ἐν Κηπόλει λόγιοι» 1907 σ. 72.

- τιμωτάτων γουναράδων [τοῦ εὐεργετικοῦ τούτου τῷ ἔθνει συστήματος] ὑπὸ εἰκόνα Τριῶν Ἱεραρχῶν *αψξ'*
- Δέησις *τουλκέριδων* (ναῖσκος τῆς Σχολῆς) *αωκα'* κάτωθεν εἰκόνος Ἰωσήφ πρὸς φύλαξιν παραλαμβάνοντος τὴν Θεοτόκον.
- τιμωτάτων *ἀλλάτιδων* (=πεταλωτῶν) ὑπὸ εἰκόνα τῆς Μεταμορφώσεως ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Βλασίου. 29 Μαΐου, 1836. (1)
- εὐλογημένων ἀμπελονοργῶν κατὰ τὸ 1846.
- *τσουκαλάδων* ἐδραία συντεχνία διὰ τοὺς μεγάλους πίθους τοὺς διὰ τὴν τῶν ἐπαρχιῶν ἐλαιοπαραγωγὴν ἰδίως ζητουμένους. (2)

Ἐν διαφόροις δὲ σημειώσεσι καταστίχων ἔτυχεν ἵνα παρατηρήσω καὶ συντεχνίας *ραπτάδων*, *μπεζάσηδων*, *καπάδων*, *καβετζήδων*, *μπακάληδων*, ἅμα δὲ καὶ *ἀρτοποιῶν*, οἵτινες ἐτέλουν τῇ 18 Ἰανουαρίου ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τὴν ἑορτὴν κατ' ἔτος, τῷ προσηρμοσμένῳ τῷ ναῷ τῶν Ἱτριῶν Ἱεραρχῶν. (3)

Οἶκοθεν νοεῖται ὅτι καὶ ἄλλαι συντεχνίαι ἐκλήρονον, ὧν ἐγὼ τοῦλάχιστον ἀγνοῶ τὴν ὑπαρξιν ἢ τὴν δρασίαν ἐκ τῶν ἀρχαίων σημείων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Αἴνιοι ἐπισημοὶ

Ἐξελεξάμην ὀνόματα τάδε :

§ 17. Ἐν *Φιλοστράτου* (4) *Β. Σ.*

ἀπαντῶ τόδε :

- » *Ἀθηνόδοτος* δ' ὁ σοφιστῆς τὸ μὲν εἰς πατέρα ἦκον ἐπιφανέστατος
- » ἦν τῶν κατὰ τὴν Αἴνον, τὸ δὲ εἰς διδασκάλους καὶ παιδευσιν φανερώ-
- » τatos τοῦ ἑλληνικοῦ. Ἀριστοκλέους μὲν γὰρ ἦκουσε καὶ Χρήστου.....
- » Ὅθεν ἐπ' ἀμφοῖν ἐκρίθη τὴν γλῶσσαν ἀτικίζων τε καὶ περιβολῆς
- » ἔρημ' εὐών.

§ 18. Καὶ Ἀλκαῖος Ἡραίου Αἴνιος «εὐνοίας ἕνεκα τῆς εἰς τὸν δῆμον
» τῶν Ἀθηναίων καὶ τοὺς βασιλεῖς Ἀντίγονον καὶ Δημήτριον ἐτιμήθη
» ὑπὸ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων.» (5)

Ἐπειδὴ δὲ δὲν γνωρίζω ἐάν που διωρθωμένη.. κατετέθη ἐν τοῖς Σώμασι τῶν Ἐπιγραφῶν ἢ ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 17 Νοεμβ. τοῦ 1890 (ἀρ: 260)

1) Ὅρα 46 Ἐρακιῶν τοῦ 1929.

2) *Αὐτόθι* σ. 48.

3) *Πρβλε:* καὶ ἐν σελ. 62 Ἐρακιῶν 1929.

4) Vit: *Sophist.* βιβλ. Β' § 14.

5) *Ἀρχ:* Ἐφημ: περίοδ. Α', 1031—*Ραγκαβῆ*. *Antiquités Hellèn.* II, 438.

τῆς «Κ)πόλεως» ἐπιγραφή ἢ ἐν τῇ 'Ηπειωνείᾳ ἀκτῇ τοῦ λιμένος Πειραιῶς εὑρεθεῖσα μεταξὺ ἄλλων ἀναθηματικῆ στήλῃ ἐν ἣ ἀναγινώσκεται

...Θεόποπος Αἴνιος. (1)

ἀναγράφω ταύτην ἐν τῷ μέρει τούτῳ. (2)

§ 19. Ὁ κάλλιστος γάλλος ἀρχαιολόγος A. Dumont ἐν τῷ συγγράματι αὐτοῦ τῆς Inscriptions et Monuments Figurés de la Thrace συνέλεξε καὶ ἐπιγραφὰς ὑπ' ἀριθ: 101, 102, 103, 104, 104α' καὶ β. 105 συμπεριέλαβε δὲ μόνον δύο ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Στέφ. Κομμανοῦδη δημοσιευθεισῶν ('Ἐπιγραφ: Ἐπιτάφιοι, σ. 177 ἐπίτ.). (3) Ἐκ τούτων ἡ μείζονος λόγου ἀξία εἶναι ἢ ὑπ' ἀριθ. 103, ἣτις πρότερον μελετηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Deville καὶ Miller κεῖται ἐν ἣ θέσει εὖρον καὶ ἐγὼ αὐτὴν ἐν τῷ κήπῳ οὐχὶ τοῦ Loualaki, ἕως κατὰ λάθος ἐγράφη ἀντὶ τοῦ Jovanaki, περιελθόντα ἐξ ἀγορᾶς εἰς τὸν ἑλληνα πολίτην καὶ πρόκριτον τῆς πόλεως τὸν μακαρίτην I. Νιώτην. (4) Ἐν τῇ ἐπὶ ὀγκώδους ἱερῶν ἐπιγραφῆς ταύτῃ:

ἀναφέρεται «Ἀδρήμιος ναυκλήρος θεοῦ φιλανθρώπου θεοῦ Ἀσκληπιοῦ. Τὰ σοι λεγόμενα ταῖτα εἶναι ἀπέθανες οὐκ ἀπέθανες κλ.κλ. ἢ δὲ ψυχὴ σου...

Γράμματα συνθεδεμένα τὸ σῆμα. Ὁ ἀλάστορ κατὰ τὴν θέσιν, ἐν τῇ παλαιότατῃ Ὀφει ἀνοδὲν τῆς ἐπιγραφῆς συμπλοκῆ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, διότι ὁ λόγος περὶ θεραπευτοῦ τοῦ φιλανθρώπου τοῦτοῦ θεοῦ, ἦτοι ἱερέως θανόντος ἐνταῦθα [Αἴνῳ] ὀνόματι Ἀσκληπιοῦ τὴν τέχνην δὲ ναυκλήρου.

Ὁ Miller δικαίως ἐπέστησε τὴν προσοχὴν αὐτοῦ εἰς τὴν ιδέαν τὴν ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τὴν Γραφικὴν »ὄταν ἀποθάνης δὲν ἀπέθανες... Παραπέμπεται ὁ βουλόμενος διὰ τὰ παραιτέρω εἰς τὰ Comptes rendus de l' Acad: d' Inscriptions 1873 20 Ἰουνίου καὶ εἰς τὴν Rev: Archéol. τοῦ αὐτοῦ ἔτους σ. 84 τοῦ II τόμου.

§ 20 Δι' οἰκογενειακὰς ὑποθέσεις δημοσιεύονται εἰς τὰ Acta τοῦ Miklosich-Müller (5) πατριαρχικαὶ-συνοδικαὶ ἀποφάσεις. Ἐνδιαφέρονται ἐν

1) Καὶ δι' «Αἰνίας», ὄρα Κομμανοῦδη: Ἐπιγρ. Ἐπιτ. 1416 κ. ε. καὶ C. I. G. 813.

2) Οἱ Αἴνιοι ἐβοήθουν τοῖς Ἀθηναίοις, πρβλε: τὰ παρὰ Θουκυδ. Δ. 28. Ὁ Κλέων στοὺς Λημνίους καὶ Ἰμβρίους τοὺς παρόντας καὶ πελταστάς, οἱ ἦσαν ἐκ τε [διορθ: τῆς] Αἴνου βεβοηθηζότες κατὰ τὰς σημειώσεις μου, ὡσαύτως καὶ Z, 57 «...Αἴνιοι ὑποτελεῖς»

3) Τὰς ἐν τοῖς Σόμασι τῶν Ἐπιγραφῶν δὲν λαμβάνω ὑπ' ὄψιν. Ἐσημείωσα τὴν ἐν τῷ Annuaire de l' assoc: pour l' encouragement des études grecques en France 1873 ἐν Θεσσαλονίκῃ 1929 σ. 63 Πρβλε. καὶ C. I. Gr ἄρ. 813.

4) Τοῦ μακαρίτου Νιώτη ὁ υἱὸς Ἀχιλλεὺς (Νιώτης) μαθητὴς μου χρηστός ἐχρημάτισε καὶ ἔφορος τῶν σχολῶν κατὰ τὸ 1903 καὶ 1904, ὅτε καὶ ἀντηλλάξαμεν ἐπιστολάς διὰ τὰ σχολικὰ τῆς πατρίδος αὐτοῦ.

5) Βιέννη, τ: Α σ. 132 κ. ε.

τῷ πρώτῳ ἐγγράφῳ ὁ ἀπὸ τοῦ κλήρου τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Αἴνου Ἰωάννης ὁ Μαγκλαβίτης καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀρχοντος τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀργυρός..

Ἐν τῷ δευτέρῳ πάλιν,

« Ὁ ἀπὸ τῆς θεοσώστου πόλεως ἱερομόναχος Ἰγνάτιος καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ Εὐδοκία ἢ Γλύκδινα (1).

§ 21. Ἐξ Αἴνου κατήγετο ὁ ἀπὸ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης διαδεξάμενος τὸν σοφώτατον Χρυσάνθον ἐν τῷ πατριαρχικῷ θρόνῳ τῶν Ἱεροσολύμων Μελέτιος πολλὰ μοχθήσας διὰ τὰ πανάγια προσκυνήματα(2) «Χρόνους ἐννέα» πατριαρχήσας(3) γέρον ὦν παρητήσατο διάδοχον καλέσας τὸν ἐξ Ἀθηνῶν Παρθένιον κατὰ τὸ 1737.

Ὁ Μελέτιος κατὰ τὸ 1729 ἔγραφεν ἐξ Ἀδριανουπόλεως τῷ Χρυσάνθῳ Ἱεροσολύμων ὅτι θὰ μετέβαιεν εἰς Αἴνον καὶ ἀπὸ τὴν Αἴνον εἰς Χίον, καὶ ἐκεῖ ἐὰν εὖρη παρτίδο σκοπεύει νὰ ὑπάγῃ κατ' εὐθείαν εἰς τὴν ἀγίαν πόλιν Γεδεὼν. Γράμματα ἐκ τῆς Ἀρσινούπολεως (1689—1729) Κ.πόλεως 1913 σ. 63.

Τὰ γεγονότα ἐπὶ Μελετίου καὶ τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ὅπως, τὰ τῶν Ἀρμενίων περὶ διακατοχῆς τῶν τῶν προσκυνημάτων φρονίμια ἐξουδετέρωσεν βεβαίως τοῦ μεγάλου διερμηνέως Ἀλεξάνδρου Γάλα καὶ ἀνατολίτη ὄρα καὶ ἐν σ: φῆσι—φοῦ τῆς Ἱστορίας τῆς Ἁγίας Πόλεως.

§ 22 Ἐξ Αἴνου ἦτο καὶ : Ἰωάσαφ Μαυρομάτης ἀρχιμανδρίτης (1831—1867) ἱερατεύσας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος ἐν Βουδαπέστη, λόγιος καὶ σεμνὸς λευτῆς ἐκπαιδευθεὶς εἰς τὸ ἐν Μισκόλτσα ἀκμάζον ἑλληνικὸν γυμνάσιον. Ἦτο καὶ συγγραφεὺς δύο βιβλίων ἐν Πέστη τυπωθέντων 1832 καὶ 1866. Γέρον ὀγδοηκοντούτης ἀπεβίωσε ἀξιώσας ἵνα γραφῇ ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ, ὅπερ οὗτος τῇ προτεραίᾳ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ὑπηγόρευεν εἰς τὸν καθηγητὴν γραμματεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενίου Γεώργιον Πάλιον ἐξαίρετον ἐπίγραμμα.

Ὡδε κεῖται Ἰωάσαφ Μαυρομάτης ἀρχιμανδρίτης

ὁ ξένος ἐξ Αἴνου ἐν ξένην διὰ ξένους.

22 α' Ἀργυρόπουλοι. Ὁ πατριάρχης Ἀνθίμος κατ' Ἀπρίλ: τοῦ 1824 ἔγραφε τῷ μητροπολίτῃ Αἴνου Γρηγορίῳ περὶ ἀγοραπωλησίας, εἰς ἣν ἐνδιαφέρετο ὁ ἐξ Αἴνου ἀγαπητὸς κατὰ πνεῦμα υἱὸς μεγαλῶς Ἀργυρόπουλος (Θρακικῶν τ: Β. σ. 320—).

1) Ἀμφότερα τὰ ἐγγράφα χρονολογοῦνται μηνὶ καὶ ἰνδικτιῶν (8) τοῦ ἔτους 6833=1325.

2) Κεραμέως—Ἱεροσολ: Βιβλιοθήκην τ: Γ' σ. 74.

3) Κεραμέως—Αὐτόθι σ. 131.

Ευρίσκω νῦν καὶ (*Αργυρόπουλον Δημήτριον* εἰς Ἄλμυρον μεταβαίνοντα διὰ περιουσίας ζητήματα. Ἐν ἰδιογράφῳ ἐπιστολῇ τοῦ Π. Κ]πόλεως *Χρυσάνθου* (1824-26) πρὸς τὸν Σηλυβρίας *Διονύσιον* συστατικῆν δι' αὐτοῦ (Ἐκκλησι. Ἀληθ: σ. 492 τοῦ 1905) Βιβλιοθ. τῆς ἐν Ἄλμυρῷ Φιλαρχαίου Ἐταιρείας Ὁθρου.

Γ.

§ 23. Ἐν τῷ βίῳ *Γρηγορίου τοῦ Λεκαπολίτου* ὡς θαυματουργοῦ, ὅστις δημοσιεύεται ἐν τοῖς *Ἀγιολογικοῖς Μνημείοις* τοῦ Θεοφίλου Ἰωάννου (1) ἀναφέρεται:

«... ὁ ὅσιος τὰ στενὰ τοῦ Ἑλλησπόντου διαπλεύσας προσωρμίσθη τῇ *Αἴνῳ* ἐν ἧ' νεανίας ἔκ τινος τύχης ὑπαντάξει αὐτῷ *θυμωθεὶς* ἐκτύπησεν αὐτὸν καὶ εἶτα ἠρώτησε «τίς εἶ καὶ ποίας δόξης τυγχάνεις» καὶ τότε ὁ νεανίας, ὅτε ἔμαθε ὅτι ἦτο χριστιανός, τὸ ἀγροῖον ἤθος ὑποβαλὼν ἰκέτης τῷ ὀσίῳ γίνεται...»

«Ἐξ *Αἰνόθεν*» δὲ εἰς Χριστόπολιν καὶ τέλος εἰς Θεσσαλονίκην κατῆλθε.

§ 24. *Εὐγένιος Ἰβηρίτης* ἐξ *Αἴνου* ἀνήκειν εἰς τὸν ἱερομόναχον τοῦτον Στιχηράριον καὶ τῶν τῆς ΙΗ' ἐκατονταετηρίδος (ὡς ἀριθ. 499 πατριαρχ. Τερτσολίμων (2)).

§ 25. Θεόδωρος *Αἰνίτης*, ὁ Ζαβός, ἐγράφη τὸν 1785 ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Βατοπεδίου Στιχηράριον πλήρες Γερμανοῦ Ν. Πατρῶν (3)

§ 26. Ὁ *Γερόθεος*, διδάσκαλος καὶ ἱεροκῆρυξ τοῦ *Αἴνου* (Ὁμιλία Ις) κῶδ: Μ. Βατοπεδίου ὑπ' ἀριθ. 595 ΙΘ αἰῶνος.

§ 27. *Μανουὴλ Σοφιστὸς* ἐν *Αἴνῳ* διατρίβει (4).

§ 28. Νεκτάριος ὁ ἀπὸ *Αἴνου* ἀλληλογραφεῖ πρὸς *Γεράσιμον* τὸν Ζακύνθιον (5).

§ 29. *Ἀναστάσιος Μουσπιώνης* ὁ ἐξ Ἰωαννίνων, ὁ καὶ ἐν Ἰωαννίνοις καὶ ἐν Κ]πόλει ζήσας, μετὰ δὲ τὸ 1765 τὴν Θράκην καὶ ἄλλας χώρας ὡς διδάσκαλος καὶ ἱεροκῆρυξ περιοδεύσας ἐν *Αἴνῳ* τρία ὅλα ἔτη διέτριψε. († τὸ 1801) (6).

1) Βενετία, 1884 σ. 140.

Ἄρα καὶ σ. 289 τοῦ ΚΣΤ τ: *Ἑλλ. Φ. Συλλόγου* (1896).

2) *Κεραμείως*, Ἱεροσόλ: Βιβλιοθ. τ: Α' σ. 454.

3) Κατάλογος *Σ. Εὐστρατιᾶδου* πρ: Λεοντοπόλεως καὶ § § 4ον

4) *Δάμπρου* Ἑλληνομ. τ. Ζ'. διὰ τὰ περαιτέρω.

5) Κῶδ: χαρτ: τῆς μονῆς Λεσημῶνος ὑπ' ἀριθ. 118 Μαυροκορδ. Βιβλιοθ. Παράρτ: 17ο Ἑλλην. Φ. Συλλόγου σ. 88.

6) *Σάθα*—Νεοελλην: Φιλολογ: σ. 565-6.

§ 30. Γεώργιος δῆτωρ μητροπόλεως Αἴνου (1).

§ 31. Ξάνθος Αἰνίτης ἐκ τῆς κόμης Ἀμυδαλιᾶς 1799 ἔγραψε τὸ ὑπ' ἀρ. 33 χαρτ. χειρόγραφον τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ρωμουνικῆς Ἀκαδημίας(2).

§ 32. Εἰς Αἴνον ἦλθεν ὁ Ἀλεξανδρείας πατριάρχης Παΐσιος ἐπανακάμπτων διὰ Μολδοβλαγίας ἐκ Μόσχας, ἔνθα εἶχε μεταβῆ εἰς σύνοδον διὰ τὰς καινοτομίας τοῦ Νίκωνος (Μοσχοβίας) κατὰ τὸ 1667-68. Ἐξ Αἴνου δὲ εἰς Αἴγυπτον(3).

§ 33. Εἰς Αἴνον ἐξωρίσθη κατὰ διαταγὴν σουλτανικὴν ὁ κατὰ τοὺς Δακικούς πολέμους στρατηγὸς Μεχμέδ(Σαδῆ) πασοῦς, ὅστις κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαΐου 1738 εἶχεν ἐκ Βραΐλας ἔλθει εἰς Βενδέρ πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν τουρκικῶν δυνάμεων. Ἄλλ' ἐκ τῆς Αἴνου ἔπειτα ἐνεκλείσθη εἰς Καβάλλαν.(4)

Ἔπειτα καὶ ἐξορίαν εἰς Αἴνον κατὰ τὸ 1767 τοῦ Ἰωαννίνων Γρηγορίου(5).

Τοῖς ἀνωτέρω προστεθείσθωσαν

§ 34. Καὶ ὁ τῆς Ἀλώσεως ἱστορικός Εὐκλείδης, ὁ πρωτοβεστιάριος ὁ τοῖς Παλαιολόγοις πιστότατος πατριάρχης, ἀπογράφων τὰ μετὰ τὴν Ἀλώσειν ἑαυτῷ καὶ τῇ οἰκογενεῖα αὐτοῦ ὑπόμνηματα, μόλις ἀνακτῆσας τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ εἰς τὴν Πελοπόννησον μεταβῆ ἔμεινε εἰς Πάτρας παρὰ τῷ δεσπότη Γεωργίῳ. Ἠτοιμάσθη κατὰ διαταγὴν τοῦ δεσπότη ὄντα μεταβῆ εἰς Σεβρίαν τῷ 1455, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Πατριάρχης ἐπέκρινε «κατὰ τῆς Σεβρίας ἐκ Πατρῶν ἦλθε εἰς τὴν Αἴνον» ἐκείνην αὐτὰ διαβιβάζη ἀποκρούσως» ἕως οὗ ἐπανακάμπη ὁ Σουλτάνος εἰς Ἀδριανούπουλιν. Ἀνέμεινε, ὑπέ-

1) — Χειρόγραφον ὑπ' ἀριθ. 82 τῆς ἐν Μηλεαῖς Βιβλιοθήκης, ἧς κινάλογον συνέταξεν ὁ Κεραμεύς-Λόγος Μαργουίνου.

— Καὶ ἐν Καταλόγῳ τῶν ἐν τοῖς Βιβλιοθ. ἁγίου ὄρους ἑλλήν: κωδίκων Σπ. Δάμπρου (Ἀθήναις 1888 σ. 40 καὶ 4), τοῦ 17. αἰῶνος. «Ἀποφθέγματα καὶ... τῶν ἁγίων ἐρμηνευθέντα εἰς περὶ τὴν φράσιν παρὰ Γεωργίου ρήτορος Αἴνου ὑπ' ἀρ. 24 σκίτης τῆς ἁγίας Ἄννης. Ὑπ' ἀριθ. 27 Ἀποφθέγματα. . . . μαζομένα ἐκ τοῦ πατριάρχου καὶ τῶν βίων τῶν ἁγίων ἐρμηνευθέντα ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ (* *)».

(* *) Ἐνδοθεν τῆς θύρας τοῦ ναοῦ Γρηγορίου τοῦ Νεοκαισαρείας τοῦ ἐν τῷ Κάστρῳ «Δεῖσει τοῦ δούλου τοῦ θεοῦ Γρηγορίου ἱερέως καὶ διδασκάλου τοῦ Ψαλτῆρος» Διέφυγε ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη τὴν παρατηρητικότητά τοῦ μακαρίτου Λαμπάκη:

2) Ὁρα Litvica, Bucaresti, 1900, 40.

3) Α. Π. Κεραμεύς: Ἀνάλεκτα. Ἱεροσ. Βιβλ. τ. Α' σ. 273-274.

4) Leyraud S., Darpontés-Ephémér: Daces (1736-1739) Γεγονότα τεσσάρων ἐτῶν ὑπὸ τοῦ Κ. Δαπόντε γραμματέως τοῦ ἡγεμόνος Κωνσταντίνου Μαυροκορδάτου διὰ τὸν πόλεμον τῶν Τουρκομετζορρώσων. τ. Β' σ. 93 καὶ 155.

Σημειωθῆτω ἐνταῦθα ὅτι κατὰ σημειώσιν αὐτόθι ἡ Αἴνος εἶχεν ἐπὶ χιλιάδας Κ: καὶ un magnifique chateau fort byzantin, décoré d' inscriptions monumentales [τὸ κοινῶς Κάστρο].

5) Ἐν Ὁρακικοῖς 1929, σ. 306.

μεινε, μετέβη ἐκ τῆς Αἴνου εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν καὶ κατώρθωσεν ἵνα ἐξαγοράσῃ τὴν σύζυγον αὐτοῦ...

§ Τὰ περαιτέρω ἀναγνωσθήτωσαν παρ' αὐτῶ. Ἔκδ. Βόννης 1838.

§ 34 α Ἐν τῷ ναῶ τοῦ ἁγίου Νικολάου (νῦν ἁγίου Βλασίου) ὑπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ,

«Δαπάνη τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν καὶ συνδρομῇ τοῦ κῦρ Παλαιολόγου καὶ κῦρ Νικολάου ἀποθ' (1779) Ἀυγούστου κη', ὡς καὶ ὑπὸ τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας. Ἐπίσης τοῦ ἁγίου Νικολάου τῷ αὐτῷ ἔτει Ὀκτ. λ: —.

(Λαμπάκη, Δελτίον Χ.Α.Ε τ. Η σ. 14)

Οἶκος Σηροπούλου

§ 34 β'. Ἐν μεμβρανίῳ Εὐαγγελίῳ ἀποκειμένῳ ἐν τῷ ἱερῷ ναῶ τῆς Νέας Παναγίας ἐνταῦθα [=ἐν Θ)νίκῃ] κεχροτισμένῳ δὲ ἔτει ς^ς·ιδ ἰνδ. ιδ (=6914 α.κ.κ.) εἰς τὴν πρώτην σελίδα τοῦ πρώτου φύλλου, ὡς ἐσημείωσα τὸ 1896.

Ἐπὶ τὴν εἰκονογραφίαν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ὕψος 0,20 X πλ. 0,16) ἀνέγνων.

» μνήσθητι κε τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου Χριστοφόρου ἱερομαγάρχου τοῦ σηροπούλου τοῦ ἀνακαινίσαντος τὴν ἱερὰν βίβλον ταύτην ἐν φιλ-
» λῳ Γ β.

Ἐπίσης ἐν σελ. 68α ἔνθεν ἀρχεῖται τὸ κατὰ Λουκᾶν καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ Εὐαγγελιστοῦ, γέγραπται.

» † μνήσθητι κε καὶ συγχώρησον τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου Χριστο-
» φόρου τοῦ Σηροπούλου, τοῦ ἀνακαινίσαντος τὴν ἱερὰν βίβλον ταύτην.»

Ἄξιοσημείωτος καὶ ἡ ὀρθογραφία τοῦ ὀνόματος Σηροπούλος. Βεβαίως ἀνήκει εἰς τὴν εὐγενῆ οἰκογένειαν τῆς Αἴνου. Ἐὰν τὸ Εὐαγγέλιον διασώζε-
ται δὲν ἐξήτασα.

Καὶ πάλιν ἡ Μητρόπολις Ἐπρω (1)

§ 41. Ἐπρω μητροπολίτου Μιχαὴλ μετὰ τὸν Αἴνου ὑπογραφόμενον ἀπὴντησα ἐν ἐπιστολῇ Νικηφόρου πατριάρχου Κ/Π. περὶ τοῦ μητροπολίτου Τραπεζοῦντος - 1260 ἐν σ. 167-68 τοῦ VIII τ. τοῦ Ρωσ: Ἀρχαιολ. Ἰνστιτ. Κ)πόλεως—1903 Σοφία—δημοσιευόμενα ὑπὸ τοῦ μακαρίτου ἀρχ. L. Petit. Ὡστε γίνονται 14 ὄλοι οἱ γνωστοὶ Μητροπολίται Ἐπρω.

Εἰς τὸν ἐν Πύργῳ Ἀγχιάλου Ἱερὸν Νεὸν.

§ 42. Ἐκ σημειώσεως ἰδιογράφου τοῦ μακαρίτου ἐν ἱεράρχαις σεβαστοῦ μοι φίλου Σμύρνης Βασιλείου ποιμάναντος ἐν Χριστῷ καὶ τὴν ἐπαρχίαν Ἀγχιάλου κατέχω τάδε:

Εἰς τὸν ἐν Πύργῳ τῆς Ἀγχιάλου ἐκ βάρθρων ἀνακαινισθέντα ναὸν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ὅσως τῇ 4 Σεπτεμβρίου 1868, καθ' ἣν ἡμέραν στεγασθεὶς ἤρξατο κεραμιδοῦσθαι, κατεπεσὲν ἐξαιρωθεὶς ἐξ ἐπισκέψεως κεραινοῦ περὶ τὸ ἐσπέρας γενομένης φοικτῆς ἐπιπέλλης μετὰ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ποτὶ ὅσοι πέλετε Τριᾶδος σεπτεῖς θεοπάστες,
Κλήσιν ἐπ' ὀρθονόου δ' ἴσχετε δοξασιῆς,
Εὐχόμενοι ἱερῷ ἐνὶ οἴκῳ Θεοτόκου

Ἡματ' ἀγείρεσθε πάντα ὄσα κατασφ.

Τῷ γὰρ ἔπ' ἐνναεταί Πύργου τοῦ Ἀγχιάλου

Ὡς περικαλλέα μιν ζήλω ἐυσσέβειης

Καίνισαν ἐκ βαθρόθων Βασιλείου ἐπ' ἀρχιερέως,

Δίς γ' ὀρθωσάμενοι, σκηπτῷ ἐπεὶ τ' ἔριπε.

Πρόφρων δ' Ἀγνοτόκεια ὄν νίεα λίσσεται Ἄνακτα

Εὐχομένοις δόμεναι ἐσθλὰ ἐπουράνια.

Ἐν ἔτει 1869. Δεκεμβρίου 3.

ἐπισημείωσις τοῦ Weissbach F. αὐτόθι, μαρτυρεῖται δὲ αὐθις (neuer Beweis) ἀξιόπιστία τοῦ Ἡροδότου. Καὶ ἐν τῷ Λεξικῷ ὁμοῦ τοῦ Pauly - Wissona-Kroll ἐν τῷ Δευτέρῳ Παραρτ. (Στουτγάρτη, 1923 τοῦ Η' τόμου), ἐνῶ ὁ λόγος περὶ Ἡροδότου καὶ περὶ τῆς ἐπὶ Σκύθας ἐκστρατείας τοῦ Λαρείου (AV, 1-144) ἐν σ. 433 λέγεται περὶ τῶν πηγῶν τοῦ Τεάρου (90, 91 καὶ 92) «die Autopsie Kaum zweifelhaft (ἡ αὐτοψία μὲν ἀμφισβητήσιμος.)

1) Ὁρα Θρακικῶν Τόμ. Β: σελ. 39-43 καὶ 323.

ΣΥΛΛΑΒΟΣ

τῶν κυριωτέρων ὀνομάτων καὶ πραγμάτων.

	§		§
Ἄγκυλου Μητροπολίτης	42	Μεχμέδ Σαδι Πασᾶς	33
Αἴνιοι πολῖται,	14		
» ἐπίσημοι	17, 18	Μητροπολίται	
Αἰνίτης	25, 31	Αἴνου Γερμανὸς	2
Αἶνος	37	Κύριλλος	6
Αἴνου βιβλιοθήκη, σχολή	1	Ματθαῖος	4
γηρο-νοσοκομείου	»	Ἄπρω Μιχαήλ	41
Εὐεργέται	»	Ἡρακλείας Ἰγνάτιος	33
ψάρια-ἀλιεία	11, 35	Ἰωαννίνων Γρηγόριος	4
ὀνόματα: ὄρα Ραΐκηλος		Κυζίκου Ματθαῖος	2
ἀνάμικτα	23	Σωσείων Φιρμιλιανὸς	2
[αἰ]νίτικα	35	Ἄ. Ἀθανασίου	
ἀρχιερεῖς Ὅρα Μητροπολίται		Μοναχ. Παντελεήμονος	1-3
Ἄπρω: ὄρα Μητροπολίται		Παναγ. Σκαλωτῆς	
Αργυροπούλος Δημήτριος	21	Νηπιά	86
» Μεγάλιος	4	Ξεῖνης Λεβανόν	11
Βιοβίξη Δόμνα	13	Πατοισαγαὶ Ἄνθιμος	22
Γεδεὼν Μ.	4	» Μελέτιος	21
Γλύκαινα	20	» Παῖσιος Ἀλεξανδρ.	32
Δαπόντε	11-12, 33	Παρεκκλήσια	7 καὶ 17
Δαρεῖος Α΄.	40	Πύργος (Θράκης)	42
Δεδέ-ἀγάτς	1	Ραΐκηλος	15
Ἐβρος	35, 36, 39	Ραλιὸ	4
Ἐξωκλήσια	9	Ράλλης	36
Ἐπιγραφικά	19	Σαρουχαν (ίδα)	15
Εὐεργέται	1-2	Συντεχνία Αἴνου	16
Εὐπλος	8	Συρόπουλος Σ.	2, 35
Εὐρος (Ἐβρος)	38	Τέαρος -Στήλη Δαρείου	37, 40
Ζήνα (Τζίνα)	9	Φιλαλήθης Ι.	1
Ἡγούμενοι: Ἄνθιμος-Γαβριήλ	3	Φραντζῆς ὁ ἱστορικὸς	34
Ἰχθυοτροφεῖα Αἴνου, Ἐβρου	35	Χωρία { Ἀμυγδαλιά } 1, 10	
Κούταβος	6	{ Μαῖστρο } 1, 2, 31	
Κριτόβουλος Ἰμβριος	37	καὶ § 10	
Μαγκλαβίτης Ἰω.	20	Λέξεις	
Μαλκόδξης	4	δασκαντοπετῆς	§ 15